

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΑΤΕΙΑ ΚΕ. ΜΑΡΤΙΟΥ

Παρά τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσω-
τερικῶν καὶ ἐναντι τοῦ Κήπου

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡ ἀνάστασις τῆς αὐτοκρατορίας. Σελίδες ἐκ τῶν ἀγώνων ὑπὲρ τῆς Γερμανικῆς ἐνδότητος, ὑπὸ Ν. Καλάζ.
- Ἔργα καὶ ἡμέραι: Οἱ Ἀρραβῶνες τοῦ Διαδόχου — Ὁ Κωνσταντῖνος Λομβάρδος.
- Ἡ ἡμέρα τῆς ἀποθέσεως (Ἑλληνικὴ εἰκὼν) Emile Michelet μετάφρ. τῆς κ. Α. Σ.
- Οἱ Καλοῦργοι καὶ ἡ λατρεία τοῦ Αἰούσου ἐν Ὁρφῇ (τέλο:) ὑπὸ Γ. Μ. Βίζυηου.
- Π. Ν. Γρίκωφ: Τὰ Πρωτόβλαα (συνέχεια) Ρωσικὸν διήγημα μετάφρ. Ἀγ. Γ. Κωνσταντινίδου.
- Ἐιδήσεις τῆς ἑβδομάδος.
- Ἰδιαιτέρως Γράμματα.

ΣΕΛΙΔΕΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ ΙΑ'

Η ΔΙΑΔΥΣΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

Τελευτώντος τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰ-
ῶνος, πάσα πολιτικὴ ἐργασία εἶχεν ἐκλίπη
σχεδὸν ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ βίου τῆς Γερμα-
νίας. Προμηνύονται μακρόθεν αἱ ἡμέραι
τῆς ἐπιχειρήσεως διαλύσεως τῆς ἱστορικῆς
ἐκείνης τάξεως, ἥτις ἀπὸ τῶν χρόνων
τοῦ Μεγάλου Καρόλου διὰ ποικίλων με-
ταμορφώσεων καὶ περιπετειῶν ἐκράτησεν
ἐπὶ ὀλόκληρον Χιλιετηρίδα. Τὰ ἱστο-
ρικὰ στοιχεῖα, τὰ ἀποτελοῦντα τὸν θε-
σμὸν τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς τά-
ξεως τῶν ἀπωχημένων αἰῶνων, ἀπόλεσαν
τέλεον τοὺς ζωτικούς αὐτῶν χυμούς. Αἱ
ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ χρόνου ἀναβλαστή-
σασαι νέαι ιδέαι ἐπιβάλλουσι τὴν ἀνάγκη-
νη ταχείας μεταβολῆς τοῦ ἱστορικοῦ κα-
θεστῶτος τῆς Γερμανίας. Οἱ ὑφιστάμενοι
κοινωνικοὶ καὶ πολιτικοὶ θεσμοὶ δὲν εἶνε
οἱ προσήκοντες πρὸς τὴν ἐπικράτησιν τῶν
νέων τούτων ιδεῶν. Ὅπως ἐκάστη θρη-
σκεία ἀπαιτεῖ τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀρχιτεκτο-
νικὸν ρυθμὸν καὶ τύπον, οὕτω καὶ ἐκάστη
ἱστορικὴ ιδέα. Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιβαλλομένη
τότε ἀνάγκη τῆς μεταμορφώσεως τοῦ ἐν
Γερμανίᾳ καθεστῶτος. Τί ἦτο ὁ αὐτοκρά-
τωρ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην; Ἀπλῆ
ἀνάμνησις τῆς παλαιᾶς αὐτοκρατορικῆς
δυνάμεως, ἥτις ἤξίου ἐπὶ αἰῶνας, ὅτι ἀν-
τιπροσωπεύει ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἥμισυ τῆς
θείας δυνάμεως μετὰ τῆς παπικῆς. Εἰς
τύπος, μία λέξις, *αἰῶς δειρον*. Αἱ ἡμέ-
ραι τῶν Χοενστάουφφεν καὶ τῶν Λουξεμ-
βούργων εἶνε μεμακρυσμένα. Οὐδεμίαν δὲ
ἡ συνδέουσα παραδόσις τῆς Γερμανικᾶς αὐ-
τας γενεᾶς μετὰ τῆς τῶν Ἀψβούργων. Τί εἶνε
οἱ λοιποὶ τιμαριῶται τῆς αὐτοκρατορίας,
οἱ ἐκλέκτορες, οἱ δούκες, οἱ κόμητες; μεμο-
νωμένοι ἀντιπρόσωποι τοπικῶν, συγγενι-
κῶν, ἀτομικῶν συμφερόντων. Καὶ μετὰ
ταῦτα; οὐδεμίαν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν
ζωήν, οὐδεμίαν ἐν τῇ εὐρείᾳ τάξει τοῦ Γερ-

μανικοῦ λαοῦ ἀτομικότης καὶ ἐνέργεια.
Ὁ τιμαριωτισμὸς, ἄλλοτε ἐκδηλώσας τὴν
ἐνεργὸν ἀτομικότητα καὶ δύναμιν τοῦ
Γερμανικοῦ κόσμου, κρατύνας τὸ φρόνημα
καὶ τὴν κοινωνικὴν ἐνέργειαν ἐν χρόνοις
ἱστορικῆς συγχύσεως καὶ ἀταξίας, εἶνε
ἤδη ξένος πρὸς τὸ φρόνημα καὶ τὴν ἀν-
θρωπίνην ἀξιοπρέπειαν τοῦ αἰῶνος. Ἡ
ἀρχὴ τῆς κοινωνικῆς ἰσότητος, ἥτις μετὰ
τινας δεκαετηρίδας θέλει ἀποκαλύψῃ ἐν
Παρίσι τοῖς τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς δύναμιν,
διέρχεται ἀσυνειδήτως δι' ὄλων τῶν κοι-
νωνικῶν στρωμάτων. Παρὰ τῇ ἀστικῇ
τάξει τὰ παλαιὰ κοινωνικὰ ἔθιμα ἐξα-
φανίζονται ὁσημέραι. Τὰ ἀνυπέρ-
βλητα ἐκεῖνα προσκόμματα, τὰ διαχωρί-
ζοντα ἄλλοτε ἀπ' ἀλλήλων ἀνθρώπους
τῆς αὐτῆς τάξεως, ἐκλείπουσιν ὑπὸ τὸ
νέον πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, ἥς προφήτης
καὶ ἀπόστολος εἶνε ὁ δέκατος ὀγδοὺς αἰὼν.
Εἰς τοιοῦτο κρίσιμον διατελεῖ σημεῖον
οὐχὶ μόνον ἡ Γερμανία ἀλλὰ καὶ ἅπασα
ἡ Εὐρώπη. Παρίστανται οἱ ἀνθρώποι εἰς
τὴν κυοφορίαν καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐκκόλα-
ψιν νέου κόσμου. Οἱ μάγοι τῆς ἐπιστήμης
καὶ τῆς ἐλευθερίας παρουσιάζονται ἀνα-
ζητοῦντες τὴν φάτνην τοῦ Μεσσίου· τὸ
ἑσθινὸν ἄστρον ἀνέτειλεν ἤδη πλησιφαές
καὶ εὐέλπι ἐπὶ τοῦ στερεώματος τῆς ἱστο-
ρίας.

Τὸ εἶπον ἤδη. Ἀπὸ τῆς Μεταρρυθμί-
σεως ἐπιδιώκει ἡ ἐπιστήμη ἐν Γερμανίᾳ
διὰ μυρίων ἀγώνων καὶ δυσχερειῶν τὴν προ-
παρασκευὴν τῆς εἰσόδου εἰς τὸν νέον τούτον
κόσμον. Ἀφ' οὗ τὸ δόγμα τῆς ἀτομικῆς αὐ-
τοσυνειδησίας καὶ ἐλευθερίας κατέστη τὸ
δόγμα τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ
Γερμανικοῦ κόσμου, ὑπολείπεται ἤδη τὸ
δόγμα τοῦτο νὰ εἰσέλθῃ θάττον ἢ βραδύ-
τερον εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν βίον
τοῦ τόπου. Τοῦ νέου κόσμου αὐτοδικαίως
καθίσταται ἡ ἐπιστήμη προφητικὴ Σίβυλλα
καὶ μυσταγωγός. Αὕτη ἐμπνέει τοὺς μεγάλους
ἐργάτας τῆς προόδου ἀπὸ τοῦ Γρο-
τίου μέχρι τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου. Αὕτη
καθίστησι τὰς πανεπιστημιακὰς ἐδρας ἀ-
κροπόλεις τῆς ἐλευθερίας σκέψεως, ἀποδι-
ώκουσιν διὰ τοῦ φραγγελίου αὐτῆς τὴν
Ὁρθοδοξίαν καὶ τὴν Σχολαστικότητα.
Ἡ ἐπιστήμη δὲν συνηθίζει νὰ συνθηκο-
λογῇ ἐπιζητεῖ τὴν ἀλήθειαν κατὰ πάν-
των τῶν προσκομμάτων. Ἀδιαφορεῖ, ἀν-
θὰ ὑποστῇ ὀδυνηρὸν μαρτύριον μετὰ τοῦ
Γαλιλαίου, ἢ τὸν διὰ πυρᾶς θάνατον μετὰ
τοῦ Βρόνου καὶ τοῦ Βανίνη. *Κιεῖται, κι-
εῖται!* Τοιαύτη ἡ κραυγὴ αὐτῆς κατὰ
πάσαν στιγμὴν εἴτε ἐπιτυχίᾳ εἴτε κἀ-
ταδιώξεως, διότι πρωτίστως εἶνε εἰλικρι-
νῆς καὶ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ καὶ ἐν τῇ δυστυ-
χίᾳ. Ὁ κόσμος βαίνει πρὸς τὴν πρόοδον,

ἡ δὲ ἐπιστήμη εἶνε ἡ ὑπερτάτη ἰερέα τῆς
προόδου ταύτης, ἥτις καθίστησι τὸν ἀν-
θρωπον ἀληθῶς κυρίαρχον ἐν τῇ ἱστορικῇ
αὐτοῦ σταδιοδρομίᾳ.

Ἄν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μεγάλου
Φρειδερίκου ἡ Γερμανία, στερηθεῖσα τοῦ
νοητοῦ αὐτῆς ἡγεμόνος, εἶχε καταπέση
εἰς πολιτικὸν λήθαργον, ἐν τῇ πνευματι-
κῇ ὁμῶς αὐτῆς ἐνεργείᾳ προέβαινε πρὸς τὰ
πρῶτα. Τὰ γαλλικὰ γράμματα εἶχον ἤδη
διατυπώσῃ τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς κοινωνι-
κῆς ζωῆς καὶ ἐνεργείας κατὰ τὸν δέκα-
τον ὀγδοὺν αἰῶνα, εἰ δὲ αὐτῶν Λευ-
ται, οἱ περὶ τὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν, τὸν
Μοντέσκιον, τὸν Βολταῖρον καὶ τὸν Ρου-
σῶ, κατέστησαν ἀληθεῖς ῥήτορες καὶ προ-
φήται τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ Γερμανία
ἐπίσης δὲν διέτέλεσε ξένη πρὸς τὴν ἐκεῖθεν
τοῦ Ρήνου κίνησιν. Τὸ Γερμανικὸν πανεπι-
στήμιον ἀρχεῖται πρωτεύον ἐν Εὐρώπῃ. Τὰ
γράμματα ἀρα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ
Πανεπιστημίου ὑφίστανται ἰσχυρὰν ὠ-
θησιν πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν δράσιν.
Οὕτως ἀρχεῖται νέα περίοδος, μία τῶν λαμ-
προτάτων ἐν τῇ Γερμανικῇ ἱστορίᾳ ἀπὸ
τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ δεκάτου ὀγδόου
αἰῶνος. Εἰς τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῆς πνευματι-
κῆς ταύτης ἐξεγέρσεως τοῦ Γερμανικοῦ ἔ-
θνους ὀφείλομεν τὴν μετὰ τινὰς δεκαετη-
ρίδας ἐπελθοῦσαν ἐθνικὴν καὶ πολιτικὴν
αὐτοῦ ἐξέγερσιν.

Δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι προφήτης τῆς
νέας ταύτης πνευματικῆς ἐξεγέρσεως τῆς
Γερμανίας, ἐπαναστάσεως ἀν θέλητε, εἶνε
ὁ κριτικός, ὁ ποιητής, ὁ ἐλευθεροδόξος, ὁ
ἀπαράμιλλος Ἐφραιμ Λέσσιγκ. Ὅ,τι ἔ-
πραξε Μαρτίνος ὁ Λούθηρος διὰ τὴν θρη-
σκευτικὴν καθάρσιν ἐν Γερμανίᾳ, τοῦτ' αὐτὸ
ἔπραξε καὶ ὁ Λέσσιγκ διὰ τὴν πνευματι-
κὴν. Ὡς κριτικός ἐν τῇ Ἀρθουρικήᾳ Δρα-
ματουργίᾳ ἀνέλυσε μετ' ἀπαραμίλλου τέ-
χνης καὶ δεινότητος τὰ τότε ἐν Γερμα-
νίᾳ παριστάμενα καὶ εὐνοοῦμενα ἐκφυλα
δραματικὰ προϊόντα, καὶ κατέδειξε τὸ
ἄτεχνον αὐτῶν καὶ τὴν ἑλλειψιν πάσης
δραματικῆς δράσεως καὶ ζωῆς. Τῆς Γερ-
μανίας τὰ στέρνα ἐπέεξε κατ' ἐκείνον τὸν
χρόνον πολιτικὸς καὶ πνευματικὸς ἐφιέλ-
της, οὐδεὶς δὲ τὸν ἐφιέλτην τοῦτον εἶχε
κατορθώσῃ μετὰ μείζονος ἰσχύος ν' ἀπο-
σεῖσῃ, ὅσον ὁ Ἐφραιμ Λέσσιγκ. Ἐν τῷ
Λαοκόοντι ἀπεκάλυψε τὰς ἀρχὰς τῆς τέ-
χνης μετὰ σπανίας βαθυνοίας, ὑπερβαλὼν
καὶ αὐτὸν τὸν μέγαν ἐρευνητὴν τῆς ἀρ-
χαίας Ἑλληνικῆς τέχνης, τὸν Βίγκελμανν.
Ἀμφότεροι οὗτοι εἶχον εἰσόδῃ, ὅσον ὀ-
λίγοι τῶν συγχρόνων τῶν, εἰς τὸ πνεῦμα
τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς τέχνης καὶ σο-
φίας. Ἀλλ' ὁ Λέσσιγκ εἶχε κατορθώσῃ τὸ
πνεῦμα τοῦτο νὰ περιβάλῃ διὰ τῶν νέων

ιστορικῶν καὶ ἐθνικῶν τύπων, καὶ νὰ προ-
 σενέγκῃ εἰς τὸν αἰῶνά τοῦ τὰ ἀμίμητα
 ἐκεῖνα ἀριστουργήματα, τὴν περιπέθη
Almilar Galdezzu, τὴν νέαν ταύτην Βιρ-
 γινίαν τῆς ἀρχομένης ἐπαναστάσεως, πε-
 σοῦσαν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς παρθενικῆς ἁ-
 ρετῆς καὶ τῆς πατριῆς ὑπερηφανείας, καὶ
 τὸν *Nábar*, τὸν φιλοσοφικώτατον Ἰου-
 δατον, διαμαρτυρήσιν κατὰ τῆς θρησκευ-
 τικῆς μισαλλοδοξίας, καθ' ἣς ἐρωμένης
 ἦδη εἰργάζετο ἡ φιλοσοφία τοῦ δεκάτου
 οὐδῶ αἰῶνος. Ἄλλ' ἐν τοῖς Ἐκατὸν πα-
 ραγγέλλομαι πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ ἀνθρω-
 πίνου γένους ὁ Λέσσιγκ διέσπειρε κατ' ἐ-
 ζοχὴν τὴν φιλοσοφικὴν σκέψιν τοῦ αἰῶνος
 ἐκεῖνον, ἀναγγεῖλας τὴν νέαν τάξιν, ἣτις
 ἐν ὀνόματι τῆς προόδου καθίστατο ἐν τῇ
 Εὐρωπαϊκῇ κοινωνίᾳ. Ὁ Λούθηρος εἶχε
 διὰ τῆς θρησκευτικῆς αὐτοῦ διαμαρτυρή-
 σεως καθορθώσῃ νὰ καταρρίψῃ τὸ κύρος
 τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως, ἦδη δὲ
 ὁ Λέσσιγκ διὰ νέας διαμαρτυρήσεως κα-
 ταρρίπτει τὸ κύρος τῆς ἐπιστημονικῆς ὀρ-
 θοδοξίας.

Ἡ ἀρχαίμην αὕτη περίοδος εἶνε βε-
 θαίως Γερμανικὴ τὴν οὐσίαν καὶ τὴν
 μορφήν, ἀλλ' αἱ δι' αὐτῆς ἐκφερόμεναι
 ἰδέαι ἐν τοῖς Γερμανικοῖς γράμμασιν ἐπι-
 διώκουσι μᾶλλον κοσμοπολιτικὰ ἰδεώδη.
 Ὁ Humanismus τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰ-
 ῶνος δὲν εἶνε ξένος πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς
 ἐποχῆς ταύτης. Ἡ ἐπιστήμη ἐργάζεται,
 τὰ γράμματα κηρύττουσι τὸν λόγον αὐ-
 τὸν, ἀλλ' ὑποθέτουσιν ἐνώπιον αὐτῶν δη-
 μῶσιον εὐρύτερον τοῦ περίεξ Γερμανικοῦ
 δημοσίου. Βαθὺ κοσμοπολιτικὸν πνεῦμα,
 ἡ ἀνθρωπότης, ὡς τι ἐνίσταντο, διαπνέει τὴν
 Γερμανικὴν ἐκείνην ἐργασίαν. Οἱ μεγάλοι
 μυσταγωγοὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ταύτης
 κινήσεως κατέγοντο μᾶλλον ὑπὸ ἀφρη-
 μένου κοσμοπολιτικοῦ πνεύματος ἢ ὑπὸ
 καθαρῶν Γερμανικῶν ἰδεῶν. Ἡ πολιτικὴ
 καὶ ἐθνικὴ συνείδησις τοῦ τόπου ὑπνώ-
 τει, ὁ δὲ Γερμανικὸς λαὸς ἐντροφᾶ ἐν ταῖς
 χιμαίρικαῖς θεωρίαις τῶν μεγάλων ἀντι-
 προσώπων τοῦ πνεύματός του. Οἱ δ' ἀντι-
 πρόσωποι οὗτοι, ἂν δὲν παρέσχον ἰσχυρὰν
 ᾄθησιν εἰς τὰ Γερμανικὰ ἰδεώδη κατὰ τὴν
 ἐποχὴν ἐκείνην τῆς ἱστορικῆς διαλύσεως
 τοῦ ἀρχαίου Γερμανικοῦ κόσμου καὶ τῆς
 προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας τοῦ νέου,
 ἀλλ' ἐξήγειραν βεβαίως τὸ δημόσιον φρό-
 νημα, διανοίξαντες αὐτῶ τὰ νέα κέλευθα
 τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πνευματικῆς αὐ-
 τανομίας.

Ἐπιφανὴς ἀντιπρόσωπος τῆς περιόδου
 ταύτης, εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἡ Γερμανία μετὰ
 τὴν ἔκλειψιν τοῦ Λέσσιγκ, εἶνε ὁ μέγας
 ποιητὴς Φρειδερίκος Σχιλλέρου. Εἶχε προο-
 ρισθῆ διὰ τὸ ἱατρικὸν στάδιον ἐν τῷ
 στρατῷ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βυρτεμβέργης,
 ἀλλ' αὐτὸς ἤδων διέρρηξε τὰ δεσμὰ του.
 Ἐν τῇ τυραννικῇ πειθαρχίᾳ τοῦ στρατῶ-
 νος ὁ νεαρὸς ποιητὴς ἐξεσπενδύσεν ἐνώ-
 πιον τῶν συγχρόνων του τὸ ἀνάθεμα κατὰ
 τῆς ὑφισταμένης κοινωνικῆς τάξεως, τὸ
 πρῶτον αὐτοῦ ἔργον, τοὺς *Αἰσάδας*. Σπα-
 νίως ἡ Μούσα τοῦ δεκάτου οὐδῶ αἰῶνος
 ἐνεπνεύσθη τοσοῦτον τραγικὴν ὑπόθεσιν,

ὅσον ἡ Μούσα τοῦ Σχιλλέρου, ὑποτυ-
 ποῦσε εἰς τὸν νεαρὸν ποιητὴν ἀπὸ τερ-
 σίου τοῦτο ἔργον. Μετ' ὀλίγον ὁ ποιη-
 τὴς τῶν *Αἰσάδων*, τρόφιμος τῆς Καντι-
 νῆς φιλοσοφίας, ἀναλύει ἐν τοῖς δραμα-
 τικοῖς αὐτοῦ ἔργοις, τεχνικωτέροις καὶ
 ὑψηλοτέροις, τὰ εὐγενέστατα τῶν ἀνθρω-
 πίνων αἰσθημάτων, τὰς ὑψίστας τῶν ἠθικῶν
 ἰδεῶν ἐντηποιήσας, εἰσαγαγὼν ἐν αὐτῇ τὴν
 ἀποθέωσιν τοῦ *Categorischer Imperatif*
 τοῦ φιλοσόφου τῆς *Kainizbέργης*. Οὕτως
 ἐγκαιρίτισεν ὁ ἀνατέλλων νέος αἰὼν τῆς
 ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀδελφότητος ἐν Γερ-
 μανίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ τὰ ποιητικὰ δημι-
 οουργήματα τοῦ Σχιλλέρου, τὸν ἐθνικὸν τῶν
 Ἐλβετῶν ἥρωα Γουλιέλμον Τέλλον, καὶ
 πρὸ παντὸς τὸν Μελιτάιον ἐκεῖνον ἱππό-
 τιν, τὸν Μαρκήσιον Δὸν Πόζαν, τὸν εὐγενῆ
 πρῶταρον τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀ-
 δελφότητος τῶν λαῶν. Εἶνε θαυμα-
 σια τὰ ἔπη, ἀτινα ἐπιφρονεῖ ἐν στιγ-
 μαῖς ψυχικῆς ἐκμυστηρήσεως πρὸ τοῦ
 σκοτεινοῦ δεσπότη τοῦ Ἰσπανίας, Φιλίπ-
 που τοῦ Δευτέρου, καὶ τονίζει τὴν ἀπά-
 ράμιλλον ἐκείνην ἀνάστασιν τοῦ δεσποτι-
 σμοῦ πρὸ τοῦ ἐκπλήκτου Μανάρχου, ἀπικ-
 τῶν ἐλευθερίαν συνειδήσεως, κοινωνικὴν
 ἐλευθερίαν. Ἦτο τὸ πνεῦμα τοῦ δεκάτου
 οὐδῶ αἰῶνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀνατελ-
 ούσης ἐπαναστάσεως, τὸ ὅποιον ἐξεδή-
 λούτο τοσοῦτον λαμπρῶς διὰ τῶν προφη-
 τικῶν λόγων τοῦ μαρκησίου Δὸν Πόζα,
 καὶ τὸ ὅποιον συνεκίκα μέχρις ἐγκάτων
 τοῦ πνεύμα καὶ τὴν συνείδησιν τῆς Γερμα-
 νίας.

Ὁ ριφθεὶς σπόρος ἀπὸ τῆς ποιητικῆς
 διδασκαλίας τοῦ Σχιλλέρου καὶ ἡμεγὰλη
 ἐργασία τοῦ Γκαίτου ἦσαν αἱ ὑψίσται ἐκ-
 δηλώσεις τοῦ Γερμανικοῦ πνεύματος. Ἄλλ'
 ὁ ποιητὴς τοῦ Φαύστου ἐτραπέτη κέλευθον
 διάφορον τῆς τοῦ Σχιλλέρου. Αὐτὸς ἡ-
 ρεῦνησε καὶ ἐμελέτησε τὸν κόσμον ἡρεμώ-
 τερον δὲν ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῷ τὰς ἡραι-
 σταιώδεις ἐκείνας συγκινήσεις καὶ ἐνεργείας
 τοῦ αἰῶνος, ἀτινες ἐτάρατον ἀνενάσας τὸ
 ἀνήσυχον πνεῦμα τοῦ ποιητοῦ, τοῦ ἐν
 στιγμαῖς νεανικῆς παραφορᾶς δημιουργή-
 σαντος τὸν παράφορον καὶ ἐγκληματικὸν
 τύπον τοῦ *Franz Moor*. Ἄλλ' οὐδεὶς
 ποιητὴς ἐφιλοσόφησεν ἀξιωματικώτερον
 τοῦ Γκαίτου. Εἶδε καὶ ἐμελέτησε τὴν
 φύσιν, τὴν ἀνθρωπότητα μετ' ὀφθαλμοῦ
 τελείου φυσιοδίφου ποιητικῶς μικροκο-
 σμος, ἠσθάνθη τὰ ποικίλα αἰσθήματα τοῦ
 ἀνθρωπίνου βίου, ἀντελήθη τῶν μυρίων
 ἐκφράσεων τῆς ζωῆς, φυσικῆς τε καὶ ἡ-
 θικῆς, καὶ ἐν τῇ συνθέσει ταύτῃ τοῦ
 πνευματοῦτος ἐδημιούργησε τὴν ἀπαράμι-
 λον αὐτοῦ προσωπικότητα. Ὑπέστη καὶ
 αὐτὸς τὴν ἐπίδρασιν τῶν αἰσθημάτων καὶ
 παθῶν τοῦ ἐκπνέοντος δεκάτου οὐδῶ αἰ-
 ῶνος, ὅτε ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ του
 συνέθετε τὸν Βέρτερον ἐφέλε τὸν ἐκ-
 πνέοντα ἱπποτικὸν ἠρωϊσμὸν τῶν μέσων
 αἰῶνων ἐν τῷ *Goetz von Berlichingez*.
 Ἐν τῇ Ἰριγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις καὶ τῷ
 Προμηθεὶ ἠντήλησεν ἐκ τῶν κλασικωτάτων
 πηγῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, καὶ
 ἐπὶ τέλους ἐν τῷ Φαύστῳ ἀνεζήτησεν δ-

σον οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ τὸ πρόβλημα
 τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄλλ' ὁ Γκαίτης,
 παγκόσμιος νοῦς, σπανίως ἐδεσμεύθη ἐν-
 τὸς τῶν στενῶν καὶ πεπερασμένων ὁρίων
 τῆς πατρίδος. Ἡ φιλοσοφικὴ αὐτοῦ φύ-
 σις ἀπηχθάνετο τοὺς κοινωνικοὺς καὶ ἐ-
 θνικοὺς τύπους, ὑπὸ δὲ τὴν ἐπιρρῆσιν τοῦ
 μεγαλοπρεποῦς πανθεισμοῦ τοῦ ἐλησμονῆσε
 τοῦς Ἐφεστίους Θεοῦ τῆς πατρίδος. Ἐν-
 τεῦθεν εὐρὲν αὐτὸν ψυχρὸν καὶ ἀδιάφορον
 ἢ μεγάλη ἐξέγερσις τῆς γαλλικῆς ἐπανα-
 στάσεως, ὡς καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἐξέγερ-
 σις τῆς πατρίδος του. Ἐν ταῖς ὑστάταις
 ἡμέραις τοῦ βίου του ἐθροῦθησεν μὲν αὐ-
 τὸν καὶ ἀπησυχόλησαν αἱ περὶ ἐπιστημῶ-
 νικῶν προβλημάτων ἔριδες καὶ συζητή-
 σεις μετὰ *Geoffroy Saint-Hilaire* καὶ
Cuvier ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν
 ἐπιστημῶν, ἀλλ' ἠδιαφόρησε καθ' ὀλο-
 κληρίαν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ἰου-
 λίου. Ὁμέγας φυσιοδίφης συνεκίκατο μάλ-
 λον ἐκ τῆς διεξαγομένης φυσιολογικῆς ἐ-
 παναστάσεως, ἢ ἐκ τῆς πολιτικῆς ἐπ-
 ναστάσεως τῶν ὁδοπραγμάτων.

Ἄν ἡ Γερμανικὴ ποίησις κατὰ τὴν ἐ-
 ποχὴν ταύτην τῆς θυέλλης καὶ πάλης
 εἶνε μᾶλλον κοσμοπολιτικὴ, τὸν αὐ-
 τὸν φέρει χαρακτῆρα καὶ ἡ φιλοσοφικὴ
 ἐξέγερσις τοῦ Γερμανικοῦ πνεύματος διὰ
 τοῦ Καντίου, τοῦ Φίχτου καὶ τοῦ Ἐγέλου.
 Ὁ φιλόσοφος τῆς *Krueike* τοῦ καθαροῦ
 λόγου εἶχεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ἐξέλθη
 τῶν ὁρίων τῆς πατρίδος, καθ' ἣν δὲ στιγ-
 μὴν ἡ Γαλλικὴ ἐπαναστάσις ἐν τῇ ὀμη-
 τικῇ αὐτῆς ἐνεργείᾳ ἀνέτρεπε τὸ ὑφιστά-
 μενον κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν καθε-
 στῶς τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ ἠπέλει
 τὸ Γερμανικὸν ἔθνος, αὐτὸς, ἀπόλυτος
 κυριάρχης τῆς διανοίας, διέτιπου τὰ χι-
 μαίρικὰ δόγματα τῆς Αἰωνίας Εἰρήνης
 καὶ ἀνεκίνοῦ εἰς τοὺς λαοὺς καὶ τοὺς κυ-
 ριάρχας τῆς Εὐρώπης τὰς σκέψεις αὐτοῦ
 περὶ παγκοσμίου Ὁμοσπονδίας. Ἡ ἀπο-
 συντεθειμένη ἔθνικῶς καὶ πολιτικῶς Γερ-
 μανικὴ φυλὴ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος φιλοσό-
 φου τῆς ἐξέπερε τὸ ἔσχα τῆς ἐθνικῆς
 ἀποκαρτερήσεως πρὸ τῶν ὀλεθρῶν γεγο-
 νότων, τὰ ὅποια ἀφῆρουν ἀπ' αὐτῆς τὴν
 ἐθνικὴν αὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν.
 Μετ' ὀλίγον ὁ μαθητὴς τοῦ Καντίου Φίχ-
 τῆς, εἶτε ὡς ἀπολογητὴς τῆς Γαλλικῆς
 ἐπαναστάσεως, εἶτε ὡς συνήγορος φιλε-
 λευθερωτάτου πολιτικοῦ καθεστώτος, ὑπο-
 τυπῶ ἐπίσης παραδοχὸν κοσμοπολιτικὴν
 ἢ ἐθνικὴν πατρίδος ἰδέαν. Τίμη τῶν ἡ-
 ζωοποιῶν καὶ δημιουργικῆ αὐτῆς ἰδέας τῆς
 πατρίδος κατῆλθεν εἰς τοιοῦτον σημειὸν
 ἀρηνηκτότητας καὶ ἀδρανείας ἐν τῇ Γερ-
 μανικῇ διανοίᾳ! Πᾶς ἦτο δυνατόν ἐν εἰ-
 1807 ὁ Ἐγελος ν' ἀνεκηρύξῃ τὸν κατα-
 κτητὴν τῆς πατρίδος του ὡς τὴν ὑψίστην
 ἱστορικὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου
 πνεύματος, καὶ νὰ γονυπετήσῃ πρὸ τοῦ
 εἰδῶλου τῆς Γαλλικῆς φιλοκτημο-
 σύνης, ὡς γονυπετοῦσιν οἱ βάρβαροι πρὸ
 τοῦ ἰσχυροτέρου, τοῦ τολμηροτέρου, τοῦ
 ἀπάνθρωποτέρου τῶν ὁμοίων των, διότι
 κατῴρωσε νὰ ἐπιβληθῇ ἐπ' αὐτῶν διὰ
 τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου!

Τὸ πρόβλημα λύεται, ὅταν ἀναλογισθῶ-
 μεν τὴν κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος
 καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος ἐ-
 θνικὴν καὶ πολιτικὴν κατάστασιν τῆς
 Γερμανίας. Ὑπετύπωσα τὴν κατάστασιν
 ταύτην, ἀρχόμενος τῆς ἐπιστολῆς ταύ-
 τῆς. Ἐν μόνον προσθέτω παρατῶν αὐ-
 τὴν ἤδη. Τὸ Πρωσικὸν κράτος, οἷον ἐ-
 δημιουργήθη ὑπὸ τῆς μεγαλοφίας Φρει-
 δερίκου τοῦ δευτέρου, δὲν ἀνταπεκρίνετο
 πλέον πρὸς τὰς ἰδέας καὶ τὰς ἀνάγκας
 τῆς νέας περιόδου, οἷα ἦδη ἐνεκαινίζετο
 ὑπὸ τῶν ἰδεῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστά-
 σεως. Μοναρχικὸν κράτος ἐν τῇ αὐστη-
 ροτάτῃ τοῦ ὄρου ἐνοιῶν, ἐστερεῖτο ἰσχυ-
 ρᾶς διευθύνσεως, δι' ἣς καὶ μόνης ἠδύ-
 νατο νὰ πρωταγωνιστήσῃ καὶ πάλιν ἐν
 τῇ ἐκρόμβῳ ἐκείνῃ τῆς Εὐρώπης κατα-
 στάσει. Ἡ νέα ἐποχὴ ἀπῆται νέους κοι-
 νωνικοὺς καὶ πολιτικοὺς τύπους πρὸς ἐ-
 πιτυχίαν τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας ἀλλ' ἡ
 Πρωσία, μετ' ὅλας τὰς γενναίας μεταρ-
 ρυθίσεις τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου, ἐστε-
 ρεῖτο τοιοῦτων, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐ-
 τῆς μονάρχης δὲν ἐκέκτητο τὸ προσήκον
 σθένος τῆς εἰσαγωγῆς φιλευθέρων πολι-
 τικῶν θεσμῶν. Τὴν Πρωσίαν διηύθυνον
 ἀνίκανοι τιμαριῶται καὶ τιτλοφόροι, οὐδὲν
 ἰσχυρὸν καὶ εὐγενὲς ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες, ἢ
 τὸν μάταιον τύπον τῆς οἰκογενειακῆς εὐ-
 γενείας. Ὁ δὲ στρατὸς ἦτο ξένος πρὸς τὴν
 στρατηγηκὴν διεύθυνσιν, ἦτις ἐχαρακτή-
 ριζε τὰς ἡμέρας τοῦ μεγάλου Βασιλέως.

Εἰς τοιοῦτον κρίσιμον σημειὸν εὐρίσκε-
 ται ἡ Γερμανία ἀρχομένου τοῦ δεκάτου
 ἐνάτου αἰῶνος. Ἡ ἐπιστήμη αὐτῆς καὶ
 τὰ γράμματα διαπνέονται ὑπὸ χιμαίρικῶ
 κοσμοπολιτικοῦ πνεύματος, αἱ δὲ μερικαὶ
 πολιτεῖαι, σμικραὶ καὶ τεταπεινωμέναι,
 στεροῦνται πάσης ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς
 συνειδήσεως. Εὐνόητον ἦδη, διὰ τί ὁ Να-
 πολέων κατέστησε τὴν Γερμανίαν στάδιον
 τῆς ἀκαθέκτου αὐτοῦ φιλοδοξίας. Ὅτε
 διέβη τὸν Ρήνον, τὰ πάντα πρὸ αὐτοῦ ἐ-
 κυψάν κατέγονυπέτησαν. Νικητὴς τῶν Γερ-
 μανῶν, κατέρριψεν ἐν εἰεὶ 1805 δι' ἐνὸς λα-
 κτισμάτος τὸ προαιώνιον οἰκοδόμημα τῆς
 ἀγίας ρωμαϊκῆς αυτοκρατορίας τοῦ Γερ-
 μανικοῦ ἔθνους. Οὐδεὶς διεμαρτυρήθη ἐπὶ
 τῇ τοιαύτῃ ἱστορικῇ καταστροφῇ, ἦτις
 ἀπὸ αἰῶνων ἦδη ἐθεωρεῖτο ἀναγκαία. Αὐ-
 τὸς ὁ Γερμανὸς αυτοκράτωρ ἀσμένως πα-
 ρῆρται τὸ πανάρχαιον αυτοκρατορικὸν
 στέμμα τοῦ Μεγάλου Καρόλου ὑπὲρ τοῦ
 Ἀψβουργικοῦ στέμματος. Καὶ μετ' ὀλίγον
 κατέπιπεν ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς Ἰένης
 ἡ τελευταία Ἀκρόπολις τῆς Γερμανικῆς
 ἀνεξαρτησίας, ἡ Πρωσία.

Ἡ νέα αὕτη καταστροφὴ ἐτελείτο ἐν
 εἰεὶ 1807. Ὁ παλαιὸς Γερμανικὸς κό-
 σμος ἔλεγε τὸν τελευταῖον αὐτοῦ λόγον.
 Ἄλλ' ἐπὶ τοῦ τόπου ἐκεῖνοῦ τῆς κατα-
 στροφῆς ἐλάμβανε τὸ ἐθνικὸν αὐτῆς βᾶ-
 πτισμα καὶ τὴν ἱστορικὴν ἐντολὴν τοῦ
 μέλλοντος ἡ Νέα Γερμανία.

N. KAZANIS.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ
ΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΗΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Ὅτε ἐγεννήθη ὁ διάδοχος οἱ ἐλευθε-
 ροὶ καὶ οἱ δούλοι δακρύνοντες ἐκ συγκι-
 νήσεως ἀνέκραξαν μετ' ἀμυθῆτου στοργῆς
 «Ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησεν υἱόν». Καὶ ἐν
 στόμα δὲν ἀπέμενε, μία καρδιά, ἣτις νὰ
 μὴ τῷ εὐχῆται πλειότερα ἀγαθὰ τῶν ὀ-
 σων οὐνευροποῦσι διὰ τὰ τέκνα των αἱ
 εὐφρανταστάταται τῶν μητέρων. Ἐκτοτε
 οἱ χρόνοι διέρρευσα.

Ἦδη δὲ τέλειος πλέον ἀνὴρ ὁ υἱὸς
 τῆς Ἑλλάδος, ὑψηλός, εὐμορφος, ἀκαμά-
 τος τὸν νοῦν καὶ τὸ σῶμα, ὅπως τὰ βασι-
 λόπουλα τῶν ἐθνικῶν τῆς παραδόσεως,
 ἦλθεν ὁ καιρὸς, ἠρραβωνίσθη, θὰ νυμ-
 φευθῇ.

Οἱ ἀνεπτυγμένοι κύκλοι ἤρξαντο εὐ-
 θὺς συζητοῦντες τὰ κατὰ τὸ συνοικέσιον.
 Ἡ πρὸς τὸν αυτοκρατορικὸν τῆς Γερμα-
 νίας οἶκον στενὴ συγγένεια θεωρεῖται ὡς
 ἡ μᾶλλον συμφέρουσα ὑπὸ πάντων καὶ
 δικαίως. Ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ, καθ' ἣν
 ἐκάστη τῶν μεγάλων ἐπικρατειῶν δὲν
 διατάζει νὰ ἐξακοντίζῃ εἰς βάρος τῶν ἐ-
 θνικῶν ἡμῶν πόθων τὰς παραλογωτέρας
 τῶν ἐπιθυμιῶν, μόνη ἡ κρατικὴ Γερμα-
 νία εἰς οὐδεμίαν Ἑλληνικὴν χώραν στρέ-
 φει βλέμμα ἀρπαγῆς. Ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἦτο
 μεγάλη θὰ ἐλέγομεν αὕτη εἶνε ἡ φυσικὴ
 μας σύμμαχος. Εἶνε μικρὰ καὶ λέγομεν
 αὕτη εἶνε ἡ φυσικὴ μας προστάτις.

Ἄλλ' ὁ ἀπλυκὸς λαὸς ὑψηλοφρονέ-
 στερος τῶν ἀνεπτυγμένων καὶ μὴ ἐπιδιώ-
 κων, ὅπως οὗτοι, τὸ συμφέρον ἐν τῷ γά-
 μῳ, ἠρέσθη νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὄνομα τῆς
 μελλούσης ἡγεμονίδος του. Τὸ ἐθεώρησεν
 εὐόσιον, καθ' ὅσον συνδέεται πρὸς τὴν
 Ἁγίαν Σοφίαν, τὸν ἱερότατον τῶν πόθων
 του, καὶ ὅπως πρὸ εἰκοσαετίας ἐχάρη,
 ὅτι ἀπέκτησεν υἱόν, δακρύνει καὶ πάλιν
 ἐκ συγκινήσεως, ὅτι τὸν ἐνύμφευσε, καὶ
 μετ' ἰσως πατριῆς στοργῆς καὶ ὑπερη-
 φανίας ἐπαναλαμβάνει:

«Ἡ Ἑλλάς ἀπέκτησε καὶ νύμφην».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ

Πενθηφοροῦσα ἡ φῆμη νέαν πάλιν ἀγ-
 γέλλει συμφορὰν εἰς τὸ Πανελλήνιον, τὸν
 θάνατον τοῦ μεγάλου τῆς Ζακύνθου πο-
 λίτου, τοῦ ὑπερέχου ἐργάτου τῆς Ἐπτα-
 νησιακῆς ἐνώσεως, τοῦ διαπρεποῦς τῆς
 Ἑλλάδος πολιτευτοῦ τοῦ Κωνσταντίνου
 Λομβάρδου. Λέγεις Ζακύνθον, καὶ ἐνθυ-
 μεῖσαι ἐκεῖνον, ὅστις ὑπὲρ πάντα ἄλλον
 τὴν ἐτίμησε. Λέγεις Ἐνωσίαν καὶ ἀναμι-
 νήσκειαι τῶν ἀγῶνων τοῦ ἐνθουσιώδους
 καὶ φιλελευθέρου ἱατροῦ, ὅστις ἐγκατέλιπε
 τοὺς ἀσθενεῖς του, ἵνα θεραπεύσῃ τὴν πά-
 σχουσαν δούλην διὰ τῆς ἐγχειρήσεως, ἦν
 μετὰ τῶν συναγωγιστῶν του ἐξετέλεσε
 κατὰ τυραννίδος προστάσιον. Λέγεις Ἐπ-
 τάνησον, καὶ τὰ βουνὰ τῆς ἀντιλαλοῦσι
 τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ριζοσπαστῶν
 τῆς. Ἄν λέγῃς δὲ καὶ Ἑλλάδα βραδύτε-
 ρον, ὅτε τοὺς ἀτμοὺς τῶν φλογόντων πα-
 θῶν θὰ διαλύσῃ ὁ χρόνος, τότε μεταξὺ
 τῶν καλῶν ἀναμνήσεων, ἀς θὰ διατηρῇ ἡ
 σύγχρονος πολιτικὴ αὐτῆς ἱστορία, ὁ

Κωνσταντίνος Λομβάρδος, ὁ πένθος ὑπουρ-
 γός, δν κηδεύομεν σήμερον, θὰ εἶνε μία
 τῶν προσφιλεστέρων καὶ τιμιωτέρων.

Ἡ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΠΟΘΕΩΣΕΩΣ
Ἑλληνικὴ εἰκὼν.

Ἡ πόλις ἀφυπνίσθη ἐν αὐγῇ ἑαρος.
 Ἡ ζωὴ ἐξερχομένη τοῦ νυκτερίου λη-
 θάρρου τῆς, ἵνα παραδοθῇ εἰς τὰ ἀπρόο-
 πτα τῆς νέας ἡμέρας, ἐφέλλιζε τοὺς πρῶ-
 τους ἐαθινοὺς ἤχους τῆς ἀμυδρῆς δὲ βόμ-
 βος ἀνήρχετο ἐκ τῶν λευκῶν οἰκιῶν πρὸς
 τὴν ὑποφώσκουσαν λάμψιν τοῦ οὐρανοῦ.

Σκιαὶ καταΐκων διεσταυροῦντο ἦδη ἐν
 τῇ ἀγορᾷ. Τερπνὴ θὰ διήρχετο ἡ ἡμέρα
 ἐν τῇ ἡρέμῳ ἐκείνῃ πόλει. Ἡ πλατεῖα
 ἡμικύκλιον, οὐ τὸ ἄκρον προσήγγιζε τὴν
 ἀκτὴν, περιεκυκλοῦτο ὑπὸ μικρῶν τετρα-
 γώνων μεγάρων, ὧν τὰ ἀνδρᾶ ἐστηρί-
 ζοντο ἐπὶ λεπτῶν Κορινθιακῶν παραστά-
 δων. Ἐν τῷ βάθει δὲ τοῦ ἡμικυκλίου ἡ-
 γειρέτο ναὸς μονόπτερος ὠραίας τέχνης,
 φέρων ἐπὶ τοῦ ἀετώματος χορὸν Μουσῶν.

Ἐκ τῆς ἀγορᾶς φαίνεται ἅπας ὁ κόλ-
 πος, ἐν τῷ μυγῷ τοῦ ὕποιοι κέεται ἡ
 πόλις. Ἡ θάλασσα μετὰ τὸ βαθύτατον κυ-
 νανοῦν χρώμα τῆς ἐκῆλιε τὰ νεναρκωμένα
 κύματα τῆς ἐν τῷ λιμένι, ἐξ αὐ προκύπτου-
 σιν αἱ κορυφαὶ τῶν ἰσθμῶν. Ἐν ταῖς δύο
 ἀκραις τῶν κρασπέδων τοῦ κόλπου, ἄ-
 τινα προεκβάλλονται ὡς δύο ὀξεία κέρατα
 ἐν τῇ θαλάσ

Εστη μεταξύ των δύο τούτων σταθμών
μοιά προς Κόρινθον τινα άγνοούσαν επί
την άθλιότητα της παρακμής.

Ο λαός συνήλθεν εν τη άγορά.
Πάνδημος τελείται εορτή. Επί εξέ-
δρας, εις η άνέρχονται διά μαρμαρίνων
βαθμίδων, οι άρχοντες και οι ιερείς θα
καταλάβωσι τας εκ ροδόχρου πορφυρίτου
εδρας, ών οι όρθοστάται εισί λελαξευμέ-
νοι εν σχήματι σφιγγός.

Ο λαός ούτος άνήκει εις γενεάν εξό-
χου καλλονής. Πόθεν έδιδάχθησαν οι άν-
θρωποι ούτοι τό μεγαλειον εν τη στάσει,
τόν ρυθμόν εν ταίς κινήσει, την κομψό-
τητα εν τῷ βαδίσματι; Άναντιρήτους
αφθονος κληρονομία καλλονής, έπισχυ-
θεϊσα διὰ καλαισθητικῆς άγωγῆς, διέ-
πλασε τά τόσον ευκαμπτα ταύτα σώ-
ματα υπό τας γλαφυράς πτυχάς των πε-
ριβαλλόντων αυτά ένδυμάτων.

Άνδρες με βλέματι πλήρη ήρεμίας
περιφέρονται συνδιαλεγόμενοι. Οι βραχι-
ονές των, εξερχόμενοι γυμνοί εκ των έρυ-
θρών η λευκών χιτώνων, παρουσιάζουσι
μυῶνας ισχυρούς άλλ' είνε κάλλιστοι τό
σχῆμα.

Αί γυναίκες βαδίζουσι εύρυθμώς ώς
έν τοίς Παναθηναίοις. Αί έταίραι, ών τά
μέλη διαφαινονται υπό τά διαφανή της
Κέω ύφάσματα, έχουσι τας κόμας λυτάς
κυμαιομένως και θαυπευούσας τά άκά-
λυπτα στήθη των, ήμεροι δέ αίγες άκο-
λύθουσιν αυτάς ώς κύνες. Νέαι κόραι ή-
δύταται την μορφήν προσέρχονται έπίσης,
διακρίνουσαι δέ τούς νεανίας, ούτινες εξεδή-
λωσαν αυτάίς αισθήματα έρωτος, δίδουσι
ύφος σοβαρόν εις τό μειδιάμα των.

Άριστερόθεν παρά την κρήνην, εξ ής
χιμαραι χέουσι άντι δακρύων ύδωρ διαυ-
γές έν λευκή λεκάνη, δούλαι φλυαρούσαι
πλήρουσι τας ύδρίας, παιδες δέ γυμνοί
τάς πειράζουσι, εξερεθίζοντες κατ'αυτών
μεγάλους ζωηρούς κύνας.

Κίνησις διέδραμε την όμηγυριν. Επί
της έναντι της θαλάσσης εξέδρας όφειται
άνδρων και νέων γυναικων παρατάσσονται
μετά συμμετοίας. Είσιν οι προύχοντες της
πόλεως, οι ιερείς, οι ποιηταί, οι γλύπται
οι ζωγράφοι, οι μουσικοί και οι γυμνα-
σιάρχαι. Αι νεανίδες εκείναι με τό λευκόν
πέπλον και τας θαυμασίας κόμας, άς πε-
ριδένουσι διά στενών χρυσοϋφάντων ται-
νιών, εισιν αι ίέρειαι της Άπροδίτης,
περικυκλούσαι τό άγαλμα της θεού.

Ο γηραιός γλύπτης Χαρίτας άνέρχε-
ται επί τρίποδος υπερχόντος του πλή-
θους. Ούτος όφειλε νά προσδρευση της
επισήμου πανηγύρεως.

Άφου έπλούτισε την πατρίδα του δι' ά-
ριστουργημάτων ο Χαρίτας, αισθανθείς,
ότι η ήλικία έμετρίασε τας δημιουργικάς
δράμας του, διέκοψε τό έργον, ίνα μή κατα-
πέση. Μετά της άταραχίας έργατου ίκα-
νοποιήμενον εκ του περατωθέντος έργου
του έριψεν εν τῷ θαλάσσαν την σμί-
λην και τας ρίνας του, και παρητήθη του
λαξεύειν τό μάρμαρον διὰ χειρός βεβαρυ-

μένης εκ της ήλικίας. Ήδη ο Χαρίτας,
εκλεχθείς άγωνοθέτης, είχε την έντολήν
νά επαγρυπνή μετά των ποιητών, των
καλλιτεχνών και των ιερέων επί της κα-
νονικής ανατύψεως της ανθρώπινης κάλ-
λονής. Ούτος ήν ο μέγας έπιμελητής της
χαρίτος εν τη πόλει.

Σιγή έγένετό, ότε ο προσβύτης ήγέρθη.
— Κατά τά έθιμα των προγόνων ίδου
και σήμεραν συνηροίσθημεν, ώς πράττο-
μεν κατ' έτος, ίνα άπονεύμεν την λα-
τρείαν ήμῶν προς τας δύο ύψίστας εκδη-
λώσεις της ανθρώπινης ευκλείας: τό Πνεύ-
μα και την Καλλονήν. Πατρίς ευαίσθη-
τος, γενεά σφιγγώσα πρό του σεβαστου
μυστηρίου των χρωμάτων και των γραμ-
μών, κοινόν κατ' έτος η άπληλαγμένον
βαρβαρότητα, πλήθος θεάρεστον, ίκανόν
νά μαντεύη εν τη μυθική λαμπρότητι των
πραγματων και των όντων τό διεσπαρμέ-
νον πνεύμα των θεών, χαιρέ! χαιρέ! Σή-
μερον θα σοι εκθέσωμεν τί άπεφασίσαμεν
εν τη άταράχῃ γαλήνη των ήμετέρων ψυ-
χών, ήμεεις οι έχοντες ώς μόνη δύναμιν
την συναίσθησιν της διανοητικής ήμῶν
υπεροχής.

«Ίδου η ήμέρα, καθ' ήν, πιστοί τοίς
νόμοις ήμῶν, θα ύποδειξώμεν τόν άνδρα
και την γυναίκα, ών θέλομεν ν' άπαθα-
νατίσωμεν τας μορφάς! Σήμεραν θα ήρί-
σωμεν την παρθένον και τόν νέον, ούτινες
είνε αξιοί, η μεν χάριν της καλλο-
νής της, ο δε χάριν του πνεύματός του
νά γείνωσι τά ύποδείγματα του μεγάλου
ήμῶν γλύπτου Λυσίδα, όστις θα γλύψη
έν τῷ μαρμάρῳ τά άπεικάσματα αυτών.
Τίνα εισιν άρά γε τά δύο ταύτα πλά-
σματα, προς 2 θα έγείρωμεν άνδριάντας;
«Καθ' όλην του έτους την διάρκειαν
μετά σταθερού ζήλου, ήμεεις οι λειτουρ-
γοί της λατρείας του καλού, έπισκέψθη-
μεν τά γυμνάσια, έμελετήσαμεν έργα καλ-
λιτεχνικά, ήκροάσθημεν ύμνους και άνέ-
γνωμεν ποιήματα. Άγαλλιῶντες είδομεν
εφύβους ύψηλους και παρθένους χαριέσ-
σας, και έμελετήσαμεν μεγαλοπρεπή έρ-
γα, άνθη έξόχων ψυχών. Τέλος έδικάσα-
μεν. Ίδου!»

«Ίνα ή εφήμερος καλλονή της καταλίπη
εις την ύπ' αυτής κοσμηθείσαν γήν την
αίδιον και άπτην ανάμνησιν, ίνα μή εξα-
λειφθώσιν εκ του αισθητου κόσμου η νεό-
της και η χάρις αυτής ως θελκτικόν τι
πρόσκαιρον όνειρον, ίνα ή ευκλεία της κα-
ταστή σεβαστή επί αιώνας, και πρό
αυτών έτι των μεταγενεστέρων βαρβάρων,
η νέκ κόρη, ήτις κατά τό έτος τούτο
θεωρήθη ύφ' ήμῶν ως η καλλίστη, θα
παράσχη την μορφήν της, ίνα λαξευθῆ
υπό του Λυσίδα. Η κόρη είνε η Άνθείς
και ίδου αυτή!»

Είς νεύματι του Χαρίτα δύο γυναί-
κες ήγειρον επί τρίποδος προς θεόν του
λαού γοητευτικώτατον πλάσμα. Η μεν
έλυσε την επί της παρθενικής κεφαλῆς της
έλισσομένην ταινίαν, η δε άφηρεσε τας
δύο πόρκας, τας συγκρατούσας χαλκράς
την έσθητά της. Τά πέπλα κατέπεσον
πρό των ποδών της, η δε μελίχρυσος κόμη

της έξεχύθη μέχρι της όσφύος. Συγκεκι-
νημένη με τους βραχιόνιας περιπελεγμέ-
νους επί του παλλομένου στήθους της,
πλήρης ύπερφανίας, άμα και χαρίτος η
Άνθείς ενεφανίσθη έν όλη τη άκτινοβόλῃ
καλλονῆ της. Αι ίέρειαι έρριπτον επ' αυ-
της άφθονα ράδα και άνθη κύπρου, παι-
δια φέροντα θυμιατήρια. άνέπεμπον προς
αυτήν άρωματώδεις καπνούς, τό δε πλή-
θος καταγοητευμένον έβόα.

«Άναυγαζομένη υπό του ουρανού και
της θαλάσσης άργυρά λάμψις έθώπευε τό
τρυφερόν σώμα, ως ει αι φυσικαι δυνάμεις,
αι άγνωστοι θεόσητες. έζήτουν νά περι-
βάλωσι διά της μυστηριώδους στοργῆς
των τό τέλειον τούτο έργον της ζωῆς, τό
δν τούτο, ού τινος, η θεα και μόνη πα-
ρείχε παραμυθίαν διά τά άλλα της φύ-
σεως σφάλματα και η στιγμή εκείνη ύ-
πῆρξε θριάμβου στιγμή.

Λυσίδας ο άριστοτέχνης έθαύμασε τό
μέλλον ύποδείγμα του δι' όμμάτων πλή-
ρων εκστάσεως.

— Ίδου, εκήρυξεν ο Χαρίτας αυτή
είνε η Άνθείς, ης ποθοῦμεν νά αφιερώσω-
μεν την μορφήν εις την άθανασίαν. Έκρι-
ναμεν καλώς;

Και περιφέρων τά ερωτηματικά βλέμ-
ματά του επί του πλήθους προσέθηκε:

— Τίς αντίλεγει;

— Έγώ! ήκούσθη φωνή τις.

Άνηρ δε νέος επήδησεν επί του άνδή-
ρου και έστη πρό του Χαρίτα.

Είς τόν ήγον της φωνῆς εκείνης η
Άνθείς ριγώσα επήδησε κάτω της έ-
ξέδρας και εκάλυφθη.

— Τίς εισαι, νέε, ήρώτησεν ο Χαρί-
τας και επί τινος δικαιώματος βασιζεις
την αξίωσιν σου;

— Έγώ ειμι ο μνηστήρ της Άνθείδος,
και βασιζομαι επί του δικαιώματος του
έρωτος. Έμοι άνήκει τό κάλλος της κό-
ρης ταύτης διά της ισχύος των όρκων, ούς
έκραταίωσαν οι άσπασμοί μας. Τό σώμα
έν φ' πάλλει η αφιερωμένη καρδιά της,
δέν θέλω νά διαιωισθῆ, όπως ήδύνη ά-
γνωστος ανθρώπου. Τυεεις πάντες, οι
είσι στιγμήν θαυμασάστας αυτήν, δέν έ-
χετε πλέον ειμή άμυδράν αυτής ανάμνη-
σιν. Ματαία πλάνη στιγμιαία όπτασία!
Έμοι, μόνον έμοι ούτινος η πνυή κρέμα-
ται από των χειλέων της, η Άνθείς ώ-
μοσε νά ύπάρξη τό ζῶν όνειρον έν τῷ μυ-
στηρίῳ των γαμηλιων νυκτων. Πῶς; ένφ
εκείνη και έγώ, ζεύγος πρόσκαιρον, θα
εκπλιώμεν εκ του κόσμου, δν διήλθομεν,
ένφ έγώ ο έραστής της, ο κύριός της, δέν
θα την βλέπω, δέν θα την κατέχω πλέ-
ον, άνδρες των άλλων αιώνων, παρατη-
ρουντες την εικόνα εκείνης, ήτις υπῆρξεν
η Άνθείς μου, θα ήδύνουσι τας όνειροπο-
λήσεις των με την καλλονήν, άφ' ής θα
ειμαι κεχωρισμένος! Νά την βλέπωσιν
εκείνοι; Νά τη αφιερώσιν ίσως την πι-
στιν του φαντασιώδους έρωτός των; Όχι,
δέν θέλω! Θέλω η Άνθείς, αδιάφορος
πρό την άθανασίαν της καλλονῆς της νά
έκμηδενισθῆ κατά την άκαισίαν ήμέραν
του θανάτου έν μιᾷ των διδύμων καλπῶν,

αίτινες θα περιλάβωσι τας τέφρας άμ-
φοτέρων.

Τό πλήθος ψιθύριζον συνεζήτησε τους
λόγους του νεανίου! Έπι των έδρων των
οι προσβύται ήκροάσθησαν επείκως. Ο
Χαρίτας άντήλαξε χαμηλοφώνως φρά-
σεις τινάς μετά του γειτονός του και
μειδιῶν:

— Παιδίον, ειπεν, η αφελῆς ζηλοτυ-
πία σου δέν άπαρέσκει ήμιν, ήμιν ούτινες
γινώσκομεν τόν πυρετόν των παθῶν. Τό
άπόλυτον τούτο δικαίωμα, δι' ο καυχά-
σαι, δύναται νά σοι τό δῶρον η σταθε-
ρότης της Άνθείδος, ούχι όμως και οι
θεοί. Βεβαίως δύναται η προνομιοῦχος
αυτή κόρη νά κρύψη τά θέληγρά της
υπό τά στήθη του ύπερ πάντα άλλον
προτιμηθέντος άνδρός. Βεβαίως δύναται
εις μίαν και μόνην ζωσαν ύπαρξιν ν' α-
φιέρωση τό θεῖον τούτο δῶρον και αυτήν
έτι την ανάμνησιν της αίγλης της. Άλλά
τό άπαράβατον καθήκον αυτης είνε νά
παράσχη εις τους όνειροπόλους ως ελεη-
μοσύνη όπτασιον τινά της καλλονῆς
της. Οι θεοί δημιουργούντες την Άνθείδα
περί αυτης μόνης, περί σου μόνου διελα-
γίζοντο; Οτε άνάπτωμεν τας λυχνίας,
δι' αυτές πράττομεν τούτο;

— Τι θα έλεγες, νέε, περί του μουσικου,
όστις, δημιουργήσας έργον παρηγορητικόν
διά τας πασούσας εγγενείς ψυχάς, ήθε-
λε καύση πρό των ποδών γυναικός τινος
την άπόκρυφον μουσικήν του; Ιερόσυλος
λατρεία! Δέν θα έπακούσωμεν της παρα-
κλησάσσου, ζηλότυπον παιδίον. Άκουσον,
άνηρ τις θα προσκλήθῃ; ούτινος ο λόγος
γοητεύει τας καρδιάς. Άκροάσθητι αυ-
του και είτα ειπέ έν έπιμηνῆς εις την
εγωιστικήν σου άπόφασιν.

Ο Χαρίτας έστράφη προς τόν επιδο-
κιμάζοντα λαόν και ειπε:

— Απομένει ήμιν νά όρίσωμεν τόν άν-
δρα, ούτινος δέον νά δοξασθῆ τό πνεύμα.
Ημεεις δέν άναμένουμεν νά καταστραφῆ
υπό του θανάτου η μορφή του, δέν άνα-
μένουμεν νά μαρυνθῆ η ύψις του υπό των
έτων και νά διαφθείρη ο χρόνος τά μέλη
του, ίνα έγείρωμεν άνδριάντα προς τιμήν
του έξόχου προσώπου. Ο βίος είνε βραχύς
αφήνομεν τοίς βαρβάροις την προσδοκίαν
της άμφιβόλου αυριον. Πιστοί εις τας
συμβουλάς της φύσεως, προσπαθοῦμεν νά
δρέψωμεν ως ώριμον καρπόν την επίκαι-
ρον στιγμήν. Την μορφήν της ισχυράς και
γονίμου νεότητος ποθοῦμεν νά ύποτυπω-
σωμεν επί της βραδείας εκλειπούσης ύλης.
Και έν τη ώρα, καθ' ήν βλέπομεν αυτήν
θριαμβεύουσαν εκ της άρμονικής αναπτύ-
ξεως των δυνάμεών της, τότε άποδίδο-
μεν εις τόν άνθρωπον τόν ρόρον του ήμε-
τέρου θαυμασμού.

— Ποιητής μέγας και εύγενής άνεδεί-
χθη μεταξύ ήμῶν. Την προσφιλή ταύτην
βλάστησιν άς πανηγυρίση όλόκληρος η
πόλις. Ημεεις, οι έχκαταλιπόντες εις ά-
θλίους και άγρίους πλανοβίους, εις συμ-
μορίας άνθρωποκτόνων, τολμώντων νά
αποκαλῶνται πατριώται, τό φαῦλον έθιμον
του πανηγυρίζειν στρατιωτικός νίκας, έ-

πως περιφρονώμεν την γελοίαν και εὔτε-
λη έπαρσιν των δούλων σφαγῶν, ούτινες
επαίρονται διά τόν μείζονα αριθμόν των
ύπ' αυτών πραξομένων βοῶν, ήμεεις κύ-
πτομεν ούχι πρό του άγροίκου στρατηγού,
του καταστροφῆς της ζωῆς, αλλά πρό
του ποιητου, του τιμῶντος και εξαίρου-
τος αυτήν.

«Διά τούτο άπεφασίσαμεν η σμίλη του
Λυσίδα νά εκτελέση τόν άνδριάντα του
ποιητου Μυλίττα, ίνα οι μεταγενέστεροι
γνωρίσωσι τόν άνδρα, οὔ τά ποιήματα θα
παράσχωσι αυτούς ώρας γλυκυτάτας.

«Ο Μυλίττας τυγχάνει άγνωστος ή-
μιν. Υπό προσφιλών χειλέων έγνωρίσθη-
σαν εις ήμας οι στίχοι του. Άς προσέλ-
θη άν είνε παρών. Αι παρθένοι θα στέψω-
σι δι' άνθῆν τό μέτωπόν του, έφ' οὔ οι σο-
φοί θα επικαλεσθώσι τους άσπασμούς
των άστέρων.»

Νέος τις εξελθών του πλήθους ενεφα-
νίσθη.

— Έγώ ειμαι εκείνος, ούτινος ήγαπή-
σατε τά ποιήματα.

Οι προσβύται ήγέρθησαν και εκλινον
μετά σεβασμού την κεφαλήν. Ηρεμος με-
λαγχολία επεκάθητο επί του μετώπου του.
Αι παρθένοι εύλαβῶς τῷ προσέφερον άνθη,
προσφιλή εις τας τελλυμέννας ψυχάς.

— Έμῆ τῶν έρημον ποιητήν εξέλε-
ξατε, όπως τῷ έγείρητε άνδριάντα. Τώρα
μέ είδατε... Η τιμή, ήν η άπόφασις ήμῶν
μοι άπονέμει, θα είνε αίσχος δι' έμέ· εί-
μαι δύσμορφος.

«Εκλαυσεν, ο λαός είσιγα έν άγωνία.
Γυνή τις ήσπασθη τό κράσπεδον του μαν-
δύου του.

— Διδάσκαλε, ειπεν ο Χαρίτας, έγέρ-
θητι! Δέν έχει τό δικαίωμα η μεγαλοφύλα
νά δειλιᾷ.

— Οίμοι! Η περιέγουσα τό άρωμα
κάλη είνε δυσειδής. Σπεροῦμαι του κάλ-
λου, όπερ τοσοῦτον θαυμαζῶ. Έμελέτησα
μελαγχολικός όνειροπόλος παρά τά εὔη-
χα κώματα, ένφ οι άλλοι νέοι, έν ταίς
παλαιστραίς και τοίς γυμνασίοις, παρη-
κολούθουν μειδιῶντες την άρμονικήν άνα-
πτυξιν των ώραιων σωμάτων των. Έπι-
σμόνου τό ιδίόν μου, ότε η σκέψις μου
ίπτατο πρός τό άπειρον. Και νῦν, ίδου
έγώ άνηρ δυσανάλογος με ψυχῆν γίγαν-
τος έν περιβολῆ τέρατος. Αι νεανίδες αι
διερχόμεναι πλησίον μου σπεύδουσι, νά έ-
ρεισθώσιν εις άλλους βραχιόνιας ώραιότε-
ρους και δέν παρατηροῦσι τό πῦρ των ό-
φθαλμῶν μου, όπερ είνε ισχυρότερον. Και
άν ταίς ψάλω τά έρωτικά μου ποιήματα,
αι καρδιαί αυτών θα συγκινηθώσιν άκα-
μιμνησκόμεναι ζένους μνηστήρας. Έν τού-
τοις οὔδέποτε έμίσησα, οὔδέποτε έρθό-
νησα!

— Διά τί δλοφύρεσαι; διέκοψεν ο Χα-
ρίτας. Η μορφή σου είνε η μάλλον όπέ-
ροχος. Σῦ εισαι ο δωρῶν εις τους άνθρώ-
πους τας εύτυχίας των στιγμῆς. Ο πα-
ρήγορος, η εύδαιμονία είνε η αισθητής βα-
θειῶν συγκινήσεων. Σῦ δίδεις ταύτας εις
ήμας· άρες νά σοι άναποδώσωμεν την
ένδειξιν της εύγνωμοσύνης ήμῶν.

— Τότε λοιπόν εις εἴ ήμῶν άς μοι ά-
ποδώσῃ την χάριν. Έφ' ίκανόν χρόνον
κατά την διάρκειαν ζωῆς όλόκληρου θα
ύφίσταμαι την αίσχυνήν της άσχημίας!
Ο θάνατος τούλάχιστον άς με άναδείξη
εκ της τέφρας μου αιωνίως ώραιόν! Υ-
πάρχουσι ψεύδη άπαραίτητα και μεγαλο-
πρεπή· γινώσκετε τούτο, όμότημοί μου
μύσταγωγοί, ούτινες υπό τό θαυπετικόν
γόητρον των μύθων ύποκρύπτετε την σύν-
θεσιν των άποκρύφων νόμων. Άρα θέλω
νά ψευθῶ πρός τους άνδρας του μέλου-
τος. Άκούσατέ μου· είν έν ύπάρχη εφθός
τις συγκινηθείς εκ των στίχων μου μέχρι
δακρύων, και εάν ούτος με άγαπή άς προ-
σέλη. Η μορφή του θα χρησιμεύσῃ ως
πρότυπον τῷ Λυσίδα και υπό τόν άν-
δριάντα του θα χαραχθῆ τό όνομά μου.

Νεανίας τις ένθουσιῶν προηγῆθη πάν-
τός άλλου. Ομολογουμένως ήτο ώραιος.

— Διδάσκαλε, ήρώτησε μετά συγκινή-
σεως τόν Μυλίτταν, με κρίνεις αξιον νά
γείνω τό ποθοῦμενον ύποδείγμα;

— Εύχαριστῶ, άδελφέ! Μοι άποδίδεις
των μεγίστην των θυσιῶν άποδοῦσαι την
ευκλείαν της καλλονῆς σου, ίνα· αυτής
κοσμήσης έμέ. Χάρις εις την άφοσιώσιν
σου αι έπόμεναι γενεαί θα έχωσι λαμ-
πρῶν ανάμνησιν του φαρτού μου σαρκίου.
Έκ του πλήθους άγνωστος ήκούσθη
φωνή.

— Οὔδεις έχει τό δικαίωμα νά ψευδη-
ται, οὔδε νά σφετερίζεται, ότι η φύσις
τῷ ήρήθη! Η μάταιότης σε έκυρίευσε
Μυλίττα!

— Τίς λέγει τούτο; Συγχωρῶ τόν ά-
μαθῆ. Τό έμῶν καθήκον είνε νά μαγεύω
τάς ψυχάς. Την άπάτην ταύτην την ό-
φείλω εις τους μεταγενεστέρους. Οικτειρῶ
τόν μή έννοούντα τό μεγαλείόν της.
Άδύνατον ν' άποδοθῆ αυτή τη ματαιό-
τητι, ήτις είνε μικροπρέπεια άγνωστος εις
τους έμπνευσμένους υπό θείας ύπεροχής.
Άπόστολος του λόγου όφείλω διά παντός
μέσου έγώ ο ταπεινός νά καθιστῶ σε-
βαστοτέρους τους διά των χειλέων μου
όμιλοῦντας Θεούς!

Η Άνθείς, η ώραία παρθένος, επλησία-
σεν. Εστήριξε τόν ελαφρόν βραχιόνά της
επί του ώμου του ποιητου. Δάκρυ έρ-
ρεεν επί της παρειᾶς του Μυλίττα. Η
Άνθείς τό έρόφησε δι' ενός φιλήματος.

— Θεόν, ζεύγος, άνεφώνησεν ο Χαρί-
τας, οὔ η καλλονή, οὔ τό πνεύμα, σεις
είσθε η ένσάρκως τῶν δύο οὔσιων των
έγγυτέρων εις τους θεούς. Δίδομεν ήμιν
την άθανασίαν κατά την εποχήν
ταύτην της άκμῆς σας. Άγετε μετά πε-
ποιθήσεως έν τη νομίμῃ ύπερφανία της
δόξης. Θα θαυμάσωσι την χάριν ήμῶν,
την διά του μαρμάρου εκδηλωμένην, την
ιδιικήν σου, Άνθείς, ως πράγματι είνε, την
ιδιικήν σου, Μυλίττα, τη συνεργεία ψεύ-
δους άναγκαίου, δι' οὔ θα έπανορθωθῆ τό
σφάλμα της φύσεως.

Και πρό ταῦ περικαλλῶς άνδριάντος
σου, ποιητά, αι νεανίδες θα ρεμβάζωσι,
τόν όνειροπόλον, οὔτινος η μορφή υπῆρ-

Ξεν εξίσου δώρα ως η ψυχή του. 'Ημεῖς οἱ δημιουργοὶ τὰς ἰδανικότητας ἐχομεν τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθήκον ν' ἀναπλάττωμεν τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἐπρεπε νὰ γεννηθῶσιν. Ἡ φύσις ἐλησμόνησε νὰ σὲ προκίση διὰ τῆς προσκαίρου καλλονῆς. Ἡμεῖς σοὶ τὴν διδομεν ἀθάνατον τὸ φεῦδος ἡμῶν εἶνε θεόν.

Ἐσίγησε. Μακρόθεν τὰ κύματα ἐφαλλον ὑπὸ τὴν εὐοσμον αὐραν καὶ οἱ οὐρανοὶ ἐμειδίω μυστηριωδῶς. Ἡ φύσις ἐξηκολούθει τὸ ἔργον τῆς ἀδιάφορος ἰσως πρὸς τὰ δύο ἀριστουργήματα, ἅτινα ἐδημιούργησε καὶ οἱ ἀνθρώποι ἀπέθεον ἄλλ' ὡς ὁ Μυλῖτιας ἐσκέφθη ἐπὶ στιγμήν, ὅτι αὐτὴ διέχυσε μετ' ἀδικαίειπτον δυνάμειος σπέρματα ἀγνωστα ἐτι εἰς τοὺς διαλογισμοὺς του. Ἡ δὲ Ἄνθεις ἠθάβετο μελαγχολίαν τινὰ ἐπικαθημένη ἐν τῷ μειδίματι τῆς...

Παρετηρήθησαν ἐν παραχῇ... Συνηθάθησαν, ὅτι ΕΖΑΝ.

(Μετὰρ. τῆς κ. Α. Σ.)

EMILE MICHELET.

ΟΙ ΚΑΛΟΓΕΡΟΙ

ΚΑΙ Η ΑΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ ΕΝ ΘΡΑΚΗ

[Τίτλος]

Πρώτη πάντων ἐλκυσε τὴν προσοχὴν ἡμῶν ἡ γραία τὴν Θεοῦ, ἡ Βάβω, ἡ ὡς οἱ Ὀρφικοὶ τὴν ὀνόμαζον, ἡ Βαυβῶ, καθημένη ἀτμηλῶς ἐπὶ τῆς χλόης κ' ἐπιμελῶς ἐπιθεωροῦσα τὰ σπάργανα, ὅσα ἐσούφρασε κατὰ τὸν ἀνυρμὸν διὰ νὰ σπαργανώσῃ τὸν λικνίτην. Διότι ὁ κάλαθος, τὸν ὅποιον τόσον φιλοστόργως φέρεε μεθ' ἐαυτῆς ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ, οὐδὲν ἄλλο εἶνε, εἰ μὴ αὐτὸ τοῦτο τὸ πλεκτὸν τοῦ Διονύσου λίκνον, καθὼς δύναται νὰ τὸ ἴδῃ τις ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν ἐπὶ τινος ἀναγλύφου ἐν τῷ Βρεττανικῷ κειμένῳ μουσειῷ. Ἡ δὲ διατήρησις αὐτῆ τοῦ εἶδους τῆς τοῦ Θεοῦ βρεφικῆς κοιτίδος εἶνε τόσῳ μᾶλλον συγκινητικῆ, καθ' ὅσον σήμερον οὐδαμοῦ θὰ ἴδῃ τις πλέον ἀνὰ τὴν ἀνατολικὴν Θράκη νηβρέφεντὸς πλεκτοῦ λικνίζομενα λίκνου.

Τὸ δ' ἐν τῷ καλάθῳ τῆς Βαυβῶς περιεπόμενον ἐσπαργανωμένον τεμάχιον ξύλου ἔχει ἄρα γε σχέσιν τινὰ πρὸς τὰς ἀρχαιοτάτας τοῦ Διονύσου παραστάσεις, ἢ προτιμᾶται μᾶλλον διὰ τὸ σκωπτικὸν καὶ γελοῖον καὶ παρωδικὸν τῆς παραστάσεως; Τὸ τελευταῖον φαίνεται σήμερον τὸ πιθανότερον, διότι πλὴν τεμαχίων ξύλου καὶ ἄλλα τιν' ἀντικείμενα ἀντιπροσωπεύουσι τὸν λικνίτην Θεῖον, ὅιον τὸ στέλεχος ἀποτετριμμένου τινὸς σφάβρου, μικρὰ γαλῆ ἢ πελώριος μῦς, ἐὰν κατὰ σύμπτωσιν τύχῃ νὰ συλληφθῇ μικρὴν πρὸ τῆς ἐορτῆς, κτλ. κτλ. Ὅπως δὴ ποτ' ὅμως τὸ ξύλον εἶνε τὸ συνηθέστερον καὶ μόνιμον εἰς τὰ περισσότερα τῶν χωρίων, ἀπωλέσκει μὲν ἐν τῇ συνειδήσει τῶν ἀγροτῶν τὴν θρησκευτικὴν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις γεωργοῖς ἱερότητα, ὅτινις «Διόνυσον ἔτιμων πῆξαι τε ἐν ὄρχατῳ αὐτοφρὸς πρέμιν ἀγρο-

κικὸν ὄρχατῳ, ἢ αὐτὸν εἰοῦν θεοῦ κισσὸν κομῶντα», διατηρηθὲν ὅμως αὐτὸ, ἵνα χρησαμένῳ εἰς περιγέλιον καὶ παρωδιαν αὐτῆς ἐκείνης τῆς θεότητος, ἀνθ' ἧς προσκυνεῖτο πρὶν κ' ἐλατρεῖτο.

Περὶ Βαυβῶς δὲν μακρηγοροῦμεν. Αὐτὴ ἀντιπροσωπεύει μὲν τὰς Νυσαίας Νύμφας εἰς ἃν τὴν προφύλαξιν ὁ Ζεὺς ἐνεπιστεύθη τὸν μηρογενῆ καὶ μηροτραφῆ αὐτοῦ υἱόν, ἔχει ὅμως πολλὴν τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὴν Ἑλευσινίαν Ἰάμβην, τὴν βωμολόχον τοῦ Κελσεῦ θεραπεινίδα.

Οἱ περὶ τοὺς ἀρχαίους θρησκευτικοὺς ἐνασχολούμενοι μύθους γνωρίζουσιν, ὅτι ἡ Θράκησ Βαυβῶ ἀντικαταστάσασα ἐν τοῖς Ἑλευσινίοις τὴν πρώτην τῶν ἰάμβων εὐρέτιδα ὑπεισήχθη, ὑπὸ τῶν Ὀρφικῶν πολιτογραφῆσα, καὶ ὡς τροφὸς τοῦ Ἰάκχου, τοῦτέστι τοῦ παιδὸς Διονύσου.

Ἐν τούτοις ἡ Βάβω ἀμενίσεται παρουσιαζομένη οὐχὶ ὡς τροφὸς ἀλλ' ὡς μήτηρ τοῦ ξυλοῦ νηπίου τῆς. Μιμείται κατὰ τοῦτο πᾶσαν ἔστω καίστεϊραν παραμάναν, ἀρεσκομένη νὰ λαλῇ ὑπερηφάνως περὶ τοῦ τροφίμου τῆς ὡς περὶ ἰδίου αὐτῆς γόνου; ἢ μήπως εἶνε ἀληθῶς μία τῶν πολλῶν μητέρων τοῦ Διονύσου, αὐτῆ ἐκείνη ἡ Βαυβῶ, ἢ οἱ Ὀρφικοὶ καλοῦσι μητέρα τοῦ Ἰάκχου; Μήπως συνεκεντρώθησαν ἐν αὐτῇ ὄλαι αἱ γνωσταὶ τοῦ Διονύσου μητέρες, ὡς φαίνονται συγχωνευθέντες ἐν τῷ κατ' ἐξοχὴν Καλογέρῳ ὄλα τὰ εἶδη τῶν γνωστῶν ἐκ τῆς ἱστορίας Διονύσων;

Ἐὰν ἐρωτήσωμεν αὐτὴν ταύτην τὴν Βάβω περὶ τοῦ ἐν τῷ καλάθῳ νηπίου, αὐτὴ γνωρίζει τόσον καλά ὅτι εἶνε ἡ καθόμανα τοῦ ἐφταμηνητικοῦ παιδιοῦ τῆς, ὅσον δὲν ἔξῃ οὐραὶ νὰ εἴπῃ ποῖος εἶνε ὁ ἄνδρας τῆς! Τὸ παιδίον γεννηθὲν ἐκ κληφικῆς, ὁ δὲ πρόωρος τοκετὸς προήλθεν ἐκ φόβου. Λέγονται ταῦτα ὑπὸ τῆς Βάβως μόνον. Ἐπὶς ἔχη ἀφορμὴν νὰ στιγματίσῃ σατυρίζουσα τὰ ὁμοίως φύσεως πρῆγματα ἐν τοῖς χωρίοις, ἢ μήπως εἶνε καὶ ταῦτα ἀληθινὰ τῆς ἀρχαίας θρησκείας ἀναμνήσεις; Ἄς τὸ ἐξετάσωσιν οἱ εἰδικότερον ἀρχαιολογοῦντες.

Ἡμεῖς μὴ θέλοντες νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ ναοῦ ὑπὸ τὴν βοήν τῶν αὐλῶν καὶ τοῦ βρόμου τῶν τυμπάνων ἐν μέσῳ πυκνοτάτου πλήθους εἰσαγωγικῶς γιγνώμενα σκιστήματα καὶ λοιπὰ τῶν Καλογέρων ἀστειύματα, ἐστρέψαμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν πρὸς τὴν χωριστὴν σκηνήν, τῆς ὁποίας κέντρον ἐνεργὸν εἶναι ἡ Βάβω μετὰ τοῦ ἐν τῷ καλάθῳ ἀκριβοῦ αὐτῆς νηπίου. Δὲν μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὰ ἰαμβεῖα τῆς, διότι ταῦτα τὸ μὲν ἐκ τῆς εἰδικῆς περὶ τὸ σκώπτειν καὶ εὐφρολογεῖν ἱκανότητος τῆς ἐκαστοῦ Βάβω ἐκάρτομενα, τὸ δὲ ἐκ τοπικῶν συγχρόνων περιστάσεων προκαλούμενα, οὐδεμίαν ἔχουσι στενωτέραν σχέσιν πρὸς τὴν ὑπολανθάνουσαν οὐσίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ὄλου θιάσου τελευμένων. Εἰσαγομένῳ ὅμως ἐδῶ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς χωριστῆς περὶ τὴν Βαυβῶ σκηνῆς πρόσωπα, τὰ ὅποια φαίνονται ἔχοντα πρὸς ταύτην ἠθικῆς τι-

νὸς ὑποτελείας σχέσιν. Οὗτοι εἶνε οἱ μνημονεύθεντες ἡ Καταβέλοι, οἱ συγκομίζοντες ὑπὲρ τοῦ νηπίου τὰ κλοπιμαῖα σπάργανα, οἱ εὐσεβάτως περιφρουροῦντες τὴν Βάβω κατὰ τῶν βιαίων ἐπιθέσεων τῶν παιδῶν, καὶ οἱ κοινὸν πρὸς αὐτὴν ἔχοντες ὄχι μόνον τὸ πενιχρὸν καὶ βραχῶδες καὶ πιναρὸν καὶ ἀνυμρὸν τῆς ἐνδομασίας ἀλλὰ καὶ τὴν χωριστὴν τῆς δράσεως αὐτῶν σκηνὴν ἢ παρασκηνίον ἐπὶ τοῦ ἀναπεπταμένου καὶ ἀσκεποῦς θεάτρου τῶν Καλογερικῶν παραστάσεων.

Οἱ μεθ' ὧν συγκαθῆται ἡ Βάβω Καταβέλοι, καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παραστάσεως, καταγίνονται φασάντες εἰς τὴν πυρὰν καὶ κατεργαζόμενοι δῆθεν σιδηρὰ. Τὸ ἀστειὸν καὶ παιγνιδῆδες τῆς φύσεως αὐτῶν ἐκδηλοῦσιν ἐν τῷ τρόπῳ, καθ' ὃν ἐργάζονται, παρακλειόμενοι ἀλλήλοις περὶ κατασκευῆς ἐνός ἄντιου, πρὸς τὰς ἐκθειάζομεναι μελλούσας τοῦ ὁποίου ἰδιότητος γελιοῖαν ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν τὸ πρὸς κατασκευὴν αὐτοῦ παρὸν ὕλικόν, ἐκ παλαιῶν τεμαχίων σεσαθρωμένου λευκοσιδήρου συνιστάμενον. Ἡ ἀπρηψὶς τοῦ σώματος στάσις, ὁ σχηματισμὸς τοῦ πρόσωπου τῆς ἐμφυσιώσεως εἰς τὴν πυρὰν Καταβέλοι ἀνατρεπομένης αἴφνης γελωδέστατα ὑπὸ τοῦ τυχαίως δῆθεν διαβζίνοντος συντρόφου τῆς, αἱ ὑπερβολικαὶ ἀνεγκλήσεις, αἱ σκωπτικαὶ δικαιολογίαι, ἢ μετάνοια τοῦ παίστου καὶ ἡ ἀμμορὸς ἐπακλήψης τοῦ αὐτοῦ περακτικῶν παιγνιδίου ἐπὶ τὸ χειρότερον — εἶνε τόσα στοιχεῖα παταγώδεις, ἀσθέστους προκαλοῦντα γελωτὰς τῶν παρισταμένων.

Ὅτι οἱ Καταβέλοι οὗτοι μόνον χαλαρῶς πρὸς τὴν καθ' αὐτὸ τελετήν, ἰσως μεταγενέστερον κατ' ἀσπάρτημα τῆς τοῦ Διονύσου λατρείας ἐν Θράκῃ σημαίνοντες, ὑποδηλοῦν κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν αὐτῇ αὐτῇ ἢ χωριστῇ αὐτῶν θέσις ἐν τοῖς Καλογέροις ἢ μετὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ φουσητήρος ἐνασχολήσις αὐτῶν μαρτυρεῖ τὴν στενωτέραν αὐτῶν συνάφειαν πρὸς τὸν Ἡραϊστον. Δὲν εἶνε δὲ παράδοξον ὄλας νὰ ἔχωμεν ἐδῶ ζωντανούς ἐνώπιόν μας τὰ τέκνα τοῦ Ἡραϊστοῦ, τοὺς Καβεῖρους ἐκείνους, περὶ ὧν τόπος ἐγένετο ἐσχάτως λόγος, ἀνακαλυφθέντος τοῦ παρὰ τὰς Θήβας αὐτῶν ἱεροῦ.

Διὰ τὴν οὕτω προχείρως ἐκπεφομένῃ ἡμῶν ταύτην γνώμην δὲν πιστεύομεν νὰ μᾶς ἀρπάξουν οἱ ἀρχαιολόγοι μας ἀπὸ τὰ μούτρα.

Αὐτοὶ γνωρίζουσι κάλλιον ἡμῶν πόσον ἀβέβηκα καὶ ἀόριστα καὶ συγκεχυμένα εἶνε τὰ περὶ τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν πρότερον μὲν ἰσως θεῶν, εἶτα ὅμως ὑπηρετικῶν τούτων δαιμόνων, ἢ λατρεία τῶν ὁποίων οὐχὶ σπανίως ἀναφέρεται ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν τῆς Κυβέλης μάλιστα δὲ τῆς Δήμητρος, τῆς Περσεφόνης καὶ πῶς καὶ τοῦ Διονύσου. Τὸ γεγονός δ' ὅτι ἐπὶ νομισμάτων τῆς Θεσσαλονικῆς παρίσταται Κάβερος κρατῶν σφύρα, ὡς ἐὰν ἤρητο εἰς βοήθειαν τῶν σφυρηλατούντων τὸ ἀτελείωτον ὄνιον αὐτῶν Καταβέλοι

μου, βοηθεῖ νομίζω κ' ἐμὲ νὰ σφυρηλατήσω ἔστω καὶ ἀτελῶς τὴν προχείρον αὐτὴν ὑπόθεσιν. Ἐὰν ὅμως ἐπὶ τέλους ἐνθουσιώμεθα, ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὡς φυσικῆς μητρός τοῦ Διονύσου παρουσιαζομένης Βάβω ἐγένετο συγχώνεσις καὶ σύγχυσις τῆς τροφῆς μετὰ τινὸς τῶν μητέρων αὐτοῦ, τῆς Περσεφόνης ἰδίᾳ, τότε νομίζομεν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἡμῶν περὶ παρουσίας τῶν Καβεῖρων ἐν Ἁγίῳ Γεωργίῳ συγκολλᾶται βεβαιότερον πῶς καὶ ἀσφαλέςτερον, παρ' ὅτι θὰ συγκολλήσασαι ποτε οἱ Καταβέλοι τὰ τεμάχια τῶν παλαιῶν τερεκέδων εἰς χρῆσιν τῆς γεωπονικῆς ἐργασίας.

Ἄλλ' Ἀγαθὴ Τύχη! Ἐνῶ ἡμεῖς χασκάζομεν πρὸς τὴν Βαυβῶ, τὴν Περσεφόνην ἢ τὴν Κυβέλην καὶ τοὺς περὶ αὐτὴν Κουρήτας ἢ Καβεῖρους ἢ Κορύβαντας, ὁ Διόνυσος ἐμεγάλωσεν! Καλὰ μὲς τὸ ἔλεγεν ἐν τῷ μεταξὺ ἡ καυμένη ἡ Βάβω, ὅτι τὸ μῦθον δὲν χωρεῖ πλέον εἰς τὸ καλάθῳ. Μᾶς ἐβεβαίωσεν πρὸ μικροῦ, ὅτι αἱ φυσικαὶ καὶ τοῦ ὄρεξις εἶνε παραδόξως ὑπερβολικαὶ, ὅτι ἀπὸ φάγῃ ἐγτὰ φούριων καρβέλια, καὶ πῆ ἐνα ληρὸ κρασί, τῆς τρώγει καὶ τὸ μυαλὸν μὲ τὰ κλαυθμηρίσματα ἔχει μόνον διότι δὲν ἐχόρτζοσεν, ἀλλὰ καὶ διότι τῆς γυροῦε καὶ γοναῖκα τὸ ἐφταμηνητικὸν παλληκαρί!

Μᾶς τὸ ἔλεγε καὶ ἡμεῖς ἐγελῶμεν, ἐκλαμβάνοντες τοῦτο ὑπερβολὴν τῆς γραίας. Καὶ ὅμως ἀκούετε τοῦ; Ἰγμοῦ καὶ τὸν θύροβον, καὶ βλέπετε τὴν σύγχυσιν καὶ τὸν συνωστισμόν τοῦ πλήθους; — Εἶνε ἡ πρώτη τοῦ δράματος συμπαγῆς σκηνὴ — εἶνε ὁ Ἀρχικαλογέρος κυνήγων τὰ Κορίτσια, ὁ ἀνδρωθεὶς Διόνυσος ἀπάγων τὴν ἐρωμένην του. Αἱ ἀπωτέρας ἰσταίμεναι γυναῖκες τοῦ χωρίου ἐκρυψαν ἤδη τὴν Νύμφην ἐπισθῆν των, ὁ ἀκρατήτως καὶ σφιγγῶς φερόμενος ἐραστὴς ἐδέχθη πλείστα ἤδη ἐπὶ τῆς χοροπληθοῦς ράχως κτυπήματα πρὸς ἀποτροπὴν, ἀλλὰ τὸ μένος αὐτοῦ εἶνε ἀκαθῆκτον, ὁ φυσικὸς αὐτοῦ πόθος ἀγαλίνωτος! Ἡδὴ τὸ Κορίτσι, μὴ ἔλη τὴν ἀρσενικότητά του, πτύσσει δηλῶς καὶ αἰδημόνως πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀγρίου καὶ ἀτασθαλοῦ ἐραστοῦ, καὶ ἐὰν δὲν συγκρατηθῇ νὰ τὸν δεχθῇ ὡς οὐζυγον — τὴν ἐπέθην ἐπὶ τοῦ ὄμου του ὡς πτεῖλον! Ἰδοὺ φεύγει πρὸς τὰ ὄρη καὶ τοὺς δρυμούς!

Ἄλλ' ὄχι! Ὁ Θεὸς δὲν θὰ φανῇ ὅσον εἶνε ὑβριστῆς, διότι καὶ ἡ Ἀριάδνη ἀγαπᾷ τὸν Διόνυσον καὶ ἔπεται τώρα αὐτῷ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ, πρηγνομένη τῶν αὐλῶν καὶ τῶν τυμπάνων. Καὶ ποῦ ἄλλοῦ θὰ τὴν ὀδηγήσῃ εἰ μὴ εἰς τὸν βωμόν τοῦ Ἰμναίου;

Δὲν σημαίνει τίποτε, ἐὰν τὰ στεφανώματα γίνωνται ἐπὶ τὸ Χριστιανικώτερον, καὶ μόνον ὡς παρωδία. Ἀρκεῖ ὅτι διεσώθη δι' αὐτῶν οὐσιῶδες στοιχεῖον τῶν Διονυσιακῶν τελετῶν, καθ' ἃς ἐν Κρήτῃ μὲν καὶ Νάξῳ ἐπανελαμβάνοντο οἱ γάμοι τοῦ Βάχου καὶ τῆς Ἀριάδνης, ἐν δὲ τοῖς Ἀθηναίοις τῶν Ἀθηναίων ἐξεδίδετο τῷ Διονύσῳ γυνή, ἐγένετο δηλαδὴ γάμος

τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς τοῦ ἀρχοντος βασιλέως γυναικός, τῆ συμπράξει τῶν εὐγενεστέρων, τῶν γεραρῶν Ἀθηναίων.

Τοὺς γάμους εὐλογεῖ ὡς ἱερεὺς καὶ κοιμᾶρος συγχρόνως ὁ δεύτερος Καλόγερος, ὁ ἀχώριστος τοῦ Διονύσου σύντροφος, ἔτε Ζελητὸν εἶτε τὸ ἄλλο τὸν θέλετε. Ἡ δὲ φαιδρότης κατ' αὐτοῦ, ὁ ἀλαλαγμὸς καὶ ὁ θόρυβος κορυφούνται, καθ' ἣν στιγμήν τὰ παλληκάρια αἰρουν τὸν κωδωνοφόρον παράθυρον ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ ζητοῦσι νὰ ταξῆ. Ἡ φαιδρότης ἐπιτείνεται καὶ παρατείνεται παρ' αὐτοῦ τοῦ Καλόγερου, τάσσομαι δὲ τὴν γελῶν καὶ κωμικὸν καὶ τοῦτ' αὐτὸ αἰσχρὸν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀβροντες αὐτὸν δὲν ἀποκαμνοῦσιν ἐπιστρέφοντες αὐτὰ εἰς τὸν δότην καὶ ἀπειλοῦντες νὰ τὸν ρίψωσι κατακέφαλα, ἐνῶ τὸν μεταβιβάζουσι μετέωρον ἀπὸ χειρῶν εἰς χεῖρας. Ἐν τῇ οἱ Καλόγερος τάξει ληρὸς κρασί! φούριον καρβέλια! καὶ οὕτως ἡ σκηνὴ λήγει, ἀποτιθεμένων αὐτὸν πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐὰν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ αὐλοὶ καὶ τὰ τύμπανα δὲν ἐξηκολούθουν πάσαις δυναμείαις βομβοῦντα καὶ ἀλαλάζοντα, θὰ ἦτο ἐδῶ καιρὸς ν' ἀναφέρωμεν τί εἶδος μουσικῆς παιζεται κατὰ τὸ μεταξὺ δύο πράξεων τοῦ δράματος διὰ λέμμα, ὡς ποιοῦσιν οἱ περὶ δραματικῶν παραστάσεων ἐν ταῖς ἐφημερίαις ἀναφέροντες. Ἀλλὰ τὸ θεάτρον πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου οὐτε σκηνογραφίαν οὐτε αὐλαίαν ἔχει, δυναμένη νὰ κρύψῃ τοὺς ὑποκριτὰς ἐταν καταπέσῃ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν θεατῶν. Ἐπομένως οὐτε ἡ παράστασις διακόπτεται ἐνταῦθα ἀποτόμως, οὐτ' ἐγκαθετοὶ χειροκροτῆται μισθοῦνται ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων πρόθυμοι νὰ πλαταγῶσιν ἀλυπτήτως τὰς χεῖρας καθ' ὅλον τὸ διὰ λέμμα. Εἶπον δ' ἐγκαθετοὶ χειροκροτῆται, διότι οἱ φυσικοὶ τῶν Καλογερικῶν δραμάτων θεαταὶ οὐδέποτε χειροκροτοῦσιν οὐχὶ δι' ἑλλειψίν καλαισθησίας, ὑπερθέτως, οὐδέ διότι δὲν ἐμαθον, ὡς ἡμεῖς ἐν Ἀθήναις, ν' ἀναδεικνύωσιν ἐκείνους τοὺς ὑποκριτὰς μόνον διὰ φιλοτίμων χειροκροτημάτων, διὰ τὰς παραστάσεις τῶν ὁποίων ἐπλήρωσαν καὶ τὴν ἀκριβωτάτην εἴσοδον, ἀλλὰ διότι ἀμυδοῦα τις συναίσθησις τῆς ἀρχικῆς τῶν διαδραματιζομένων ἱερότητος κρατεῖ αὐτοὺς ἐν τῇ ψυχῇ — τί λέγω; — εὐλαβεῖς θεατὰς πρὸ τῶν εἰκονικῶν ἐκείνων παραστάσεων, ὅπως ἡ πατροπαράδοτος χριστιανικὴ αὐτῶν πίστις καὶ εὐσέβεια διατηρεῖ αὐτοὺς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἱερᾶς Λειτουργίας εὐλαβεστάτους θεατὰς τῶν ἄλλων ἐκείνων εἰκονικῶν παραστάσεων τῆς ἐνανθρωπίσεως, τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν παθῶν τοῦ Σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Συναίσθησινται ἄρα γέ τὴν σημασίαν τῶν ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν καὶ ἐορτὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διαδραματιζομένων κάλλιον ἢ ὅτι ἐννοοῦσι τὰς ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῆς ἀπαξιωμένον τοῦ ἔτους ἐπαναλαμβάνομένας Διονυσιακὰς ἀναμνήσεις; Ἀμφιβάλλομεν σφόδρα.

καὶ παραδίδει τὰ ὄπλα. Αὐτὸς ὁ Βρόμιος, ὁ Δορατοφόρος, ὁ Ἐρμῆος, ὁ Πολεμοκλάδος, ὅστις δι' ὅλης ἐκστρατεύσεως τῆς οἰκουμένης ἐπέστρεφεν ἀλλοτὲ θριαμβεύων καὶ τροπαιοῦχος, τοὺς πάντας ὑποτάξας εἰς τὴν ἐαυτοῦ λατρείαν, τοὺς πάντας διδάξας τὴν φυτεῖαν τῆς ἀμπέλου, αὐτὸς παραδίδει τώρα ἐν Ἁγίῳ Γε-

Ὅπως δὴ ποτε τὰ κατὰ τὸν μεταξὺ χρόνον πειρακτικὰ τῶν Καλογέρων πρὸς ἀλλήλους παιγνιδία, αἱ ὑποσκελίσεις, αἱ πτώσεις, αἱ διώξεις, τὰ ζυλοκοπήματα, ἤγαγον αὐτοὺς τὴν φορὰν ταύτην εἰς σπουδαίαν πρὸς ἀλλήλους διάστασιν. Τὸ πλῆθος ἤρχισεν ν' ἀνυσχῆ, ἢ συγκινησὶς ἐγενικεύθη. Ὁ τῶς φιλοσκόμων πλὴν ἄκακος καὶ πιστὸς τοῦ Διονύσου ἑταῖρος, ὁ δεύτερος Καλόγερος, λαμβάνει αἴφνης χαρακτῆρα ἐπικινδύνως ἐπιθετικῶν, προφανῶς ὑποδύεται τώρα πρόσωπον ἑτερον ἢ τὸ μέγρι τοῦδε. Διότι, ἐνῶ πρὸ μικροῦ ἐπὶ συνόδου τὰ ἐρωτολογήματα καὶ τὰς περιπτώσεις τῶν νεονύμφων διὰ τῶν ἀστείων αὐτοῦ παντομμυρικῶν παρωδιῶν, τί παθῶν αἴφνης, πνέει μένεα καὶ φέρεται λάβρος κατὰ τοῦ Διονύσου καὶ τῶν Βαχίων καὶ τὴν ἡμῶν αὐτοῦ; Ἡ χαρὰ καὶ τὸ σφρόγος ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν προσώπων τῶν ἀτυχῶν νεονύμφων, τὰ ὄνειρα τῆς εὐτυχίας τῶν ὠχρῶσι καὶ σκορπίζονται ὡς ἄλλα φθινοπωρινὰ φύλλα εἰς τὴν ψυχρὰν τῶν ἀνέμων πνοήν, ριγηλὸς τρόμος ἐπάγασε τὰς κλειδώσεις τῶν μελῶν αὐτῶν, μὴδ' ὁ ἀνήλες καὶ σκληρότατος τῆς Θράκης τύραννος, ὁ παγετώδης καὶ χιονοβόλος Βρόρξας, δὲν μαρφαίνει καὶ φονεῖει τόσον ἀγρίως τὰς τρυφεράς καλλονὰς, τὴν σφριγῶσαν ζωὴν ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς Φύσεως. Μήπως τοῦτο τοῦ πρόσωπον ἀνέλαθεν αἴφνης ὁ τὸ τέκνον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος μαρινῶδῶς καταδιώκων; Ἡ μήπως ὑποδύεται μᾶλλον τὸν δέσποιν τὸν μαιφόνον υἱὸν τοῦ Ἀρῦαντος, τὸν κρατερόν Λυκοῦρον...

Ὅς ποτε μαινομαῖνοι Διόνυσιοι τὴν καὶ αὐτὴν κατ' ἡγάθον Νυσίον, αἱ δ' ἄρα πᾶσαι θύσσεια χαμαὶ κατέκειον ὑπ' ἀνδροφόνου Λυκοῦρον θεινόμεναι βουαλλῆσι...

Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρῶγμα, ἢ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐξελισσομένη σκηνὴ εἶνε λίαν τραγικὴ ὁ δεύτερος Καλόγερος ἔχει φονικὰς, μαιφόνους διαθέσεις, τὸ πένθος ἐπεχρύθη ἤδη ἐπὶ τῶν μορφῶν τῶν παρισταμένων. Διότι κατὰ μὲν τὴν ἀρχαιότητα ἀποστάσεις τοπικαὶ πρὸ τῶν θεῶν δὲν ὑπῆρχον... Διόνυσος δὲ φοβῆθεις

δουσεθ' ἄλλος κατὰ κύμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ δεδιότα...

Ἄλλ' ὁ σημερινὸς Διόνυσος τὴν ἔχει πολὺ ἄσχημα, διότι, μὴ δυνάμενος νὰ πηδῆσῃ ἀπὸ τῶν πηγῶν τοῦ Ἀγρίου μέχρι τοῦ Αἰγαίου πρὸς σωτηρίαν, ἐμπίπτει τέλος εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ του ὡς ἂν βρεμνέος πετεινός

κατερό; γὰρ ἔχει τῶμος κινδὸς ὁμοιῆ.

καὶ παραδίδει τὰ ὄπλα. Αὐτὸς ὁ Βρόμιος, ὁ Δορατοφόρος, ὁ Ἐρμῆος, ὁ Πολεμοκλάδος, ὅστις δι' ὅλης ἐκστρατεύσεως τῆς οἰκουμένης ἐπέστρεφεν ἀλλοτὲ θριαμβεύων καὶ τροπαιοῦχος, τοὺς πάντας ὑποτάξας εἰς τὴν ἐαυτοῦ λατρείαν, τοὺς πάντας διδάξας τὴν φυτεῖαν τῆς ἀμπέλου, αὐτὸς παραδίδει τώρα ἐν Ἁγίῳ Γε-

ωργίω τὸ στακτοβόλον τόξον του εἰς χεῖρας ἐνός. Λυκούργου ἢ Πενθέως! Καί, ὡς ἐάν ἐναρκώθῃ ὑπὸ τοῦ φόβου, ἀκίνητος συνοκλάζων μετ' ἰσθμίου ὑπομονῆς, ἕως οὐ δὲ δεύτερος. Καλόγερος, νῦν μὲν ἀγρίως ἐφορμῶν, νῦν δ' ὑπόπτως κατοπτεῦσάν καὶ κωμικώτατα σημάδευσάν καὶ ξανασημαδεύσάν, εὐδοκῆσθαι τέλος νὰ τοῦ ἐκτοξεύσῃ μίαν βολὴν στακτῆς εἰς τὸ μελιχάρη καὶ τὸν λαπλόση μακρὸν πλατὺν ἀνάσκεια! Καὶ καλὰ νὰ τοῦ γείνη ἐπὶ τέλους τοῦ Μακαρίτου. Διότι ἀφοῦ ἐν τῷ θιάσῳ αὐτοῦ δὲν εἶχε καὶ τὰς φιλαύλους Μούσας ὡς ἄλλοτε, ἀφοῦ ἐκ τῆς τροπαιούχου ἐκείνης στρατίας δὲν ὠδήγησεν εἰς Ἅγιον Γεωργίον εἰ μὴ μόνον δύο στρατιώτας, ἀς διέτρηε τούτους, κἂν περὶ αὐτῶν ἐν μαχίμῳ καταστάσει, καὶ ἀς μὴ τοὺς εἶχε καθ' ὅλον τούτο τὸ διάστημα ἀλύσει ἐπισείοντας καὶ φορολογούντας πάντα νεωστὶ προσελθόντα θεατῆν, ὡς ἐάν ἦσαν στρατιῶται τῆς νέας Ἑλλάδος, ἀντὶ παντός ἄλλου ἀφροδιωτέρου αὐτοῖς ἔργου, τὴν ἀπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν εἰσπραξίαν τῶν φόρων ἐπιφορτιζόμενοι.

Ἄλλ' ἄς μὴ κατηγορῶμεν τὸν νεκρὸν. Ἄς μὴ ἐπιβαίνομεν τῷ κειμένῳ, ὃ γὰρ ἀποθανόντος δεικνύεται. Ἄς προσέλθωμεν λοιπὸν εἰς τὴν πυρᾶν, ἀς σπείσωμεν καὶ ἡμεῖς δάκρυα συμπαιθείας ἐπὶ τοῦ κινδύνου πλέον τῆς ψυχῆς αὐτοῦ σκηνώματος, τὴν ὡς μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς ὁ τῶς θανάσιμος ἐχθρὸς, αὐτὸς ὁ φονεὺς του — ὡς ἐάν ἦτο γνήσιος Ἀθηναῖος — κλαίει τῶρα καὶ ὀδύρεται παρὰ τὸν νεκρὸν ἐν συναυλίᾳ μετὰ τῆς γυναίκας ἐκείνου καὶ τῶν ἄλλων συνθιαστικῶν, κλιπτομένων καὶ τριπτομένων τὸν Καλόγερον, δηλαδὴ τὸν Διόνυσον.

Ὅπως τὰ στεφανώματα, οὕτω καὶ ἡ νεκρική τοῦ Καλόγερου ἀκολουθία τελεῖται ἐπὶ τὸ χριστιανικώτερον, καρυκευμένη δι' ὅσον οἶόν τε ἀστειῶν καὶ σατυρικῶν κλαυθμῶν καὶ ὀδυρμῶν καὶ θρήνων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ δευτερευωνιστὴς — μόνον πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν τοῦ δράματος προσώπων φονεὺς γενόμενος — δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε ὁ πιστὸς θεατῆρ καὶ ἀχώριστος σύντροφος τοῦ ἀποθανόντος, δὲν παραξενεύομεθα τῶρα βλέποντες αὐτὸν ν' ἀναγινώσκῃ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν ὑπὲρ τοῦ φίλου του, μετὰ τῆς αὐτῆς κωμικῆς σοβαρότητος, μετ' ἧς ἡλόγει καὶ τὰ γαμήλια αὐτοῦ στέφανα. Φαίνεται μάλιστα πικρῶς μετανοῶν διὰ τὸν φόνον, εἰς δὲ ἡγαρεῖται καὶ βαρύτερα φέρων τὴν ἀπίσταν τοῦ συνεταίρου. Διότι ἐνθ', ἐξάπλωσας τὸν νεκρὸν ὑπῆλθεν, ἔστησε μεταξὺ τῶν σκελῶν αὐτοῦ πηχυσίαν ράβδον (ὡς λαμπάδα δῆθεν), καὶ περιθυμίζ τὴν σωρὸν διὰ κεραμίου πλήρους βουτιάς ἢ βοσκόπρου, ἡδραττεται πάσης τετακταίας, ὡς συμποδισθεὶς ἐπὶ τῶν τεταμένων τοῦ νεκροῦ μελῶν καταπέσῃ θορυβῶδως ἐπ' αὐτοῦ, ἐξετάσῃ δ' ἔπειτα προσεκτικῶς ἐγειρόμενος, μὴ τυχὸν ἀφηνίσηται ὁ νεκρὸς ἐκ τῆς παραχῆς ἢ τοῦ κρότου.

Τὸ πρᾶττει ἄρα γε ἐξ ἐνόχου ὑποψίας

ἢ ἐκ τῆς ἐνδομύχου ἐπιθυμίας τοῦ νὰ ἴδῃ τὸν φίλον αὐτοῦ ἀναζώντα; Ὅπως ποτ' ἂν ἦ; ἐπειδὴ παρὰ τὸν νεκρὸν οὐδεὶς πλέον φθέγγεται τὸ: Ἀμμιετὴ καλέω Βάχρον, γῆθιον Διδύμοιο, ἐγγόμενον κούρας ἅμα τύμψας ἐπὶ λοκάμοισι, δε παρὰ Περσεφόνης ἱεροῖσι δμοιοῖσι. ἰάτων κομιζέει τριετήρα χρόνον βακχικὸν ἀγρόν, ὁ νεκρὸς μένει ἐξέλο. πόδονο ἀναίσθητος δηλαδὴ, ὅσον εἶνε καὶ τὸ ἐν τῷ τοῦ καλαθῶ τῆς Βαυβοῦς λικνιζόμενον τεμάχιον ξύλου.

Διὰ τοῦτο καὶ αἰρούσιν αὐτὸν τῶρα τέσσαρες παρασταθέντες ἐν μέσῳ ὀξέων ἰγμῶν καὶ ἰαχῶν καὶ κοπετῶν καὶ θρήνων, ἐπιτεινομένων διὰ τῶν προσελθόντων αὐλῶν καὶ τυμπάνων.

Μήπως θὰ μεταφέρωσι τὰ λείψανα τοῦ Διδύμου εἰς Δελφούς, διὰ νὰ ἀπόκηται καὶ πάλιν παρὰ τὸ χρηστήριον καὶ θύσασιν οἱ Ὅσιοι θεοῖαν ἀπόρητορ ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, δεῖται αἱ Θυιάδες ἐγείρωσι τὸν Λαινίτην; Ἐὐτυχῶς ὄχι. Ἡ μακαρία ὁδὸς ἢ πορεύεται σήμερον εἶναι πολὺ βραχυτέρα, διότι μόλις ἡ πομπὴ προέβη δύο βήματα καί, ὡς τοῦ θαύματος! ὁ Καλόγερος ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀνέζησεν ἀκαίως, σκιρτῶν καὶ σικινιζῶν, ὅπως ἐγένετο ἄλλοτε ἡ παλιγγενεσία τοῦ θεοῦ τῆς ἀμπέλου, ὅπως ἀνῆρχετο ἡ Περσεφόνη ἐκ τῶν στυγῶν καὶ ἀφῶτων τῶ Ἄδου κειθμῶν, ὅπως ἀναβίωσιν τὸ ἔαρ ἀναδυόμενα ἐκ τῶν σκοτεινῶν τῆς γῆς σπλάγγων τὰ ἄνθη καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ σπαρτὰ ἐκεῖνα, ὅσα ἡ ψυχρὰ πνοὴ καὶ τὰ χιονοβόλα τοξέματα τοῦ χειμῶνος ἐθανάτωσαν κατὰ τὸ φθινόπωρον.

Τούτο εἶνε ἀληθῶς παρήγορον! Διότι ἐάν συνέβαινε νὰ τὰ κακαρώσῃ ὁ Καλόγερός μου μετὰ τὰ σωσά του, τότε τὸ θρησκευτικὸν ἐκεῖνο δράμα θὰ ἔμενεν ἀνευ φυσικῆς καταλείδως, τῆς τελευταίας αὐτοῦ πράξεως, καὶ ἐγὼ θὰ ἔμεινα εἰς τὰ κρῖνα τοῦ λυτρουδ' μὴ ἔχων νὰ παρουσιάσω εἰς τοὺς ἀνυπομονούντας ἀρχαιολόγους τὸν ὑποδειχθέντ' αὐτοῖς Σαβάκιον ἢ Ζαγραῖον ἢ γεωργικὸν Διδύμοιο, ζῶντα καὶ θριαμβεύοντα ἐτι ἐν Ἁγίῳ Γεωργίῳ τῆς Θράκης.

Ἡ τελευταία τοῦ δράματος τούτου τελετὴ ἔχει τὸν ἐπιβλητικὸν χαρακτῆρα ἀληθῶς ἱερᾶς θρησκευτικῆς πράξεως. Οὐδὲν σατυρίζεται κατ' αὐτὴν, οὐδὲν λέγεται. Ὁ Κεχαγιάς, ἢ τοῖς κοινοτικῶς τοῦ χωρίου ὑπέρτης καὶ κλητήρ, ἔχει ἤδη ἔταμον ἐν ἀροτρον πρὸ τῆς ἐκκλησίας, πρὸς τὸ ὅποιον στρέφεται νῦν εὐλαβῆς ἢ προσοχὴ τῶν περιστάσεων. Οἱ Κάβειροι ἢ Κουρῆτες ἢ Κορύβαντες, αἱ Καταβέλοι δηλαδὴ οἱ περὶ τὴν Βαυβὴ ἢ Κυβέλην ἢ Περσεφόνην καθ' ὅλον τούτο τὸ διάστημα φωνῶντες ἢ σφυρηλατοῦντες, παρουσιάζουσιν εἰς τὸν πρωτόγερον τοῦ χωρίου τὸν ἱερέα μητορ δῆθεν ἕντιον ὑπῆλθαι χεῖρ καὶ μετὰ πανηγυρικῆς πομπῆς, ὡς ἐάν ἔφερον ἱερὰν τι ἐν τῷ γὰρ ἄμφιον. Καίτοι οὐ γὰρ ἐπὶ τούτο κατ' ἕτος κατασκευάζονται ὑπὸ τῶν παλληκαρίων ἀνθοποικίλιτος ἰγρὸς ἐπι-

δεικτικῶς φερόμενος, προσαρμύζεται πρὸ τοῦ ἀρότρου, οἱ δὲ ταραχταὶ καὶ ὄβρισταὶ καὶ ἀτίθαστοι τέλος Καλόγεροι ἐκεῖνοι οἱ κατ' ἐξοχὴν σοβαροὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς ὡς ἡμεροὶ ταῦροι, χωροῦσι τῶρα διὰ τοῦ σιωπηλῶς ὑποχωροῦντος πλήθους καὶ ζυγνύονται εἰς τὸ ἀροτρον αἰρούντες τὸν ζυγὸν διὰ τῶν χειρῶν. Ἡδὴ ὁ Μουχτάρης ὁ λαϊκὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ χωρίου ἐκρέμασε τὸν θύλακον περὶ τὸν ὦμον πλήρη ἐκλεκτοῦ σπόρου.

Ἡδὴ ἔλαβε διὰ τῆς στιβαρᾶς αὐτοῦ δεξιάς τὸ κούρι τοῦ ἀρότρου, καὶ τὸ παρὰδοξον ἐκεῖνα ζεύγος τῶν Καλόγερων μετὰ τὸς πηχυσίους ἐξ ἀλωπεκῆς πύλου μετὰ τὰ Διονυσιακὰ προσωπεῖα καὶ τὰς νευρίδας ἐπὶ τῶν ὦμων μετὰ τὰς σατυρικὰς περὶ τὰ σκέλη τραγείας καὶ τοὺς κώδωνας περὶ τὴν ὀσφὺν κάμπτονται πρὸς τὰ ἐμπρὸς κλίνοντες τὸν αὐχέναν, καὶ σύρουσι τὸ λάρτρον, ὠθόντες τὸν ζυγὸν διὰ τοῦ λασιῶν αὐτῶν στήθους. Ἡδὴ τὸ ὄννιον σίγξει μετὰ μυστηριώδους τρυγμοῦ καὶ αὐλακῶναι τὰ χλοάζοντά τῆς γῆς στέφανα. Ἰερὰ φρικίασις διατρέχει τὰ νεῦρα τῶν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ μόνον ἀπὸ τῆς γῆς ἀποζώντων ἐκεῖνων Ἑλλήνων. Τὰ ὄμματα τῶν γερόντων καὶ τὰ ἰδικὰ μου πληροῦνται δακρῶν. Τίς αἰδεν, ἐάν θὰ ἐπανιδῶμεν ἐτι ἀπαξ τὸ ἀρχαικώτατον τούτο ἱερὸν δράμα! Ἐν μέσῳ βαθείας θρησκευτικῆς σιγῆς ἀκούεται αἰφνης συγκεινῆμένη ἢ φωνὴ τοῦ Μουχτάρη, σκορπίζοντος διὰ τῆς ἀριστερᾶς τὸν ἐκ τοῦ θυλακίου σπόρον, ἐνθ' διὰ τῆς δεξιάς ὀρθοποδεῖσι τὸ βραδείως συρόμενον ἀροτρον.

— Νὰ γείνη δέκα γρόσια τὸ κοιλὸ τὸ αἰτῆρι!

Καὶ μετ' ὀλίγον.
— Πέντε γρόσια τὸ κοιλὸ ἢ σίκαλη!
Καὶ μετ' ὀλίγον,
— Τρία γρόσια τὸ κοιλὸ τὸ κριθᾶρι!
Καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, ἕως ὅτου περιγράψωσιν ἀροτριῶντες κύκλον περὶ τὴν πλατεῖαν, ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ σημεῖον. Ἐξ οὗ ἐξεκίνησαν.

Ὁ ἀκούων τὸν παρακαλοῦσθοντα λαὸν ἐπιφωνοῦντα μετὰ κατανύξεως Ἄμην, Θεέ μου, γὰ νὰ φᾶν οἱ πτωχοὶ! ἌΝαί, Θεέ μου, γὰ νὰ χορτάσῃ ἡ πτωχολογία! δὲν δύναται, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ διακρίνη, ἀν. αἱ εὐχαὶ ἐκείναι ἀποτεινῶνται πρὸς τὸν νῦν, ἢ πρὸς τὸν ἀλλοτε Θεὸν τοῦ χωρίου.

Καὶ τῶρα, ὅπου ἡ τελετὴ ἐτελείωσεν, ἀς ἀφήσωμεν τὸν λαὸν νὰ χορεύῃ μέχρι βαθείας νυκτὸς διπλοῦν καὶ τριπλοῦν κύκλιον χορὸν, μετὰ τοὺς Καλόγερους πρωτοποροῦντας καὶ προεξάρχοντας καὶ τὰ παιδία οὐραγοῦντα. Ἄς ἀφήσωμεν μακρὰν ἡμῶν πλέον τοὺς λιγυρλόγγους αὐλοῦς καὶ τὰ βροντόφανα τύμπανα καὶ ἀποσπυρῆντες εἰς τὸ ἦσυχον, τὸ μονῆρας ἡμῶν σπουδαστήριον, ἀς ἀκούσωμεν τί διδάσκει περὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐορταζομένου Θεοῦ, ἀρχαῖός τις συγγραφεύς, Διδάσκαρος ὁ Σικελιώτης.

Ἄδύτηρον δὲ μολογοῦσι γενέσθαι Διδύμοιο ἐκ Διὸς καὶ Περσεφόνης, ὡς δὲ

τινες ἐκ Δημητρός. Τούτων δὲ παρεισάγουσι πρῶτον βοῦς ἐν' ἀροτρον. Ἐσθλαί, τὸ πρὸ τοῦ ταῖς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τὴν γῆν κατεργαζομένων. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα φιλοτέχνως ἐπινοήσασιν τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν χρησίμων (μήτοι καὶ τὸ ὄννιον καὶ τὸν ζυγόν;) δι' ὧν ἀπολυθῆναι τοὺς ὄχλους τῆς πολλῆς κακοπαθείας ἀνθ' ὧν τοὺς εὐπαθόντας ἀπονείμει τιμὰς ἰσοθέους αὐτῶ καὶ θυσίας, προθύμως ἀπάντων ἀνθρώπων διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐνεργείας ἀπονειμάντων τὴν ἀθανάσιαν.

Τοιοῦτος ὁ ἐν Ἁγίῳ Γεωργίῳ τῆς Θράκης ἐπιχωρίων Καλόγερος — ἤθελον καὶ εἶπω λατρευόμενος Διδύμος. — Μὴ φέρον μὲν πλέον ὡς παράσημα τὰ ὑπὸ τοῦ Διδώρου μνημονεῦμενα κέρατα δι' εὐνοήτους λόγους, ἀλλὰ τὸσον ἀποκλειστικῶς περὶ τὴν γεωργίαν καταγινόμενος, ὥστε ἠδύνατο νὰ κρατῆ μετὰ αὐτὸ καὶ ἡ Δημήτηρ δικαίωμα τοὺς σάγρις ὡς σύμβολον, ὅπως καὶ τὸν βλέπομεν τῶ ὄντι φέροντα αὐτοὺς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Βιζύης.

G. M. BIZYNNOS.

ΡΩΣΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ
N. Π. ΓΡΕΚΟΦ
ΤΑ ΠΡΩΤΟΔΕΙΑ

(Ἐκ τῶν σημειώσεων ἀγνώστου φιλολόγου).

[Συνέχεια]

Ἡ ἐπίσκεψις τῆς πρῆξινῆσιν ἡμῶν βραθεῖαν ἐντύπωσιν. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς ἐπὶ μακρὸν ἐμείναμεν ὄννοτες. Καθῆμενοι εἰς ἀντιθέτους γωνίας καὶ σιωπῶντες παρετηροῦμεν ἀλλήλους καὶ ἀνεμένοντες τὸ πέρας τῆς σιωπῆς ταύτης, ἢν οὐδεὶς ἤθελε νὰ διακόψῃ. Ἐπὶ τέλους πρῶτος ἐγὼ προέβην εἰς τούτο.

— Ἐχεὶ δίκαιον ἡ Νάγκια, εἶπον. Πρέπει νὰ ἐπιρωληθῶμεν τῆς ἰδέας τῆς αὐρίου θὰ ὑπάγω εἰς τοῦ διευθυντοῦ. Ἡ Κάκια ἐμεδίασε καὶ μοι ἔτεινε τὴν χεῖρα. Ὡς συνέβαινε πάντοτε, ἐμάντευσά τὴν σκέψιν τῆς. Ἀπεχωρίσθημεν εὐτυχῆς καὶ εὐχαριστήμενοι, προσδίδοντες λαμπρὸν τὸ μέλλον μας.

Τὴν ἐπαύριον συμπύξας τὸ χειρόγραφόν μου καὶ θέσας αὐτὸ ὑπὸ μάλης πλήρης ἐλπίδων μετέβην παρὰ τῶ διευθυντῆ. Ἐντέλως ἀδάσῃ εἰς τὰ τῶν παρρασκηνίων, οὐδῶως ἀδαῖς εἰς τὰ τῶν παρρασκηνίων δυσχερείας. Ἐν πρώτοις τὸ ἄγνωστον ὄνομα ἐγένετο ἀφορμὴ ὅπως μοι κλεισθῇ ἡ θύρα τοῦ διευθυντοῦ. Μοι εἶπον, ὅτι ἀπουσιάζει. Τὴν ἐπαύριον ἦτο λίαν ἐντασχυμένη, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ με δεχθῇ εἶχεν, ὡς μοι εἶπον, διατεθειμένης ὅλας τὰς ὄρας του: τῆσας πολλὰς ἐργασίας εἶχεν. Ἀκολουθῶς συνέβη χειρότερον. Δὲν ἤξεύρω πῶς μοι ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ πολύτιμον δι' ἐμὲ χειρόγραφόν μου εἰς χεῖρας ἀγνώστου τινος, ἵνα τὸ ἐγχειρήσῃ πρὸς τὸν διευθυντῆν.

Νέα ἀποτυχία — με ἀνέμενε καὶ εἰς τὸ μέτρον τούτο: αἱ ἡμέραι παρηργήσαντο καὶ ἡ μετὰ τοσαύτης ἀνυπομονησίας ἀναμένομένη ἀπάντησις δὲν ἤρχετο. Ἡ τύχη μ' ἔσκωπε οἰκτρῶς: Ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν ἦτο ἡ πεποιθήσις μου, ἤρξατο ἤδη κλονιζομένη, διὰτι αἱ πρὸς τὸν διευθυντῆν τοῦ θεάτρου ἀπευθυνομένη ἐπιστολὰ μου δὲν ἔσχιον νὰ διακώφισαι τὴν ὄβριστηκὴν ὄντως σιωπὴν του. Ἡ Κάκια κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀπελπισίας. Τῶν γυναικῶν ὡς καὶ τῶν παιδίων ἡ φαντασία συγχέεται εἰς ἓνα πόνον μετὰ τῆς ἐκπληρώσεως: Ἐνθ' ὑπέθετε, ὅτι τὰ πάντα ἐτετελέσθησαν ἤδη, αἰφνης τὸν ἀντικεῖνον πάντα τῆ παρρασκηνίων κατεστραμμένα. Συνεπεί τούτου ἡ ἐμπιστοσύνη αὐτῆς ἤρξατο ἐκασθενόσασ, ἐξῆλθες τῆς πρὸς ἐνασχόλησιν καὶ ἡ ἐνεργεία κατέπιπτον. Μικρὸν ἐτι καὶ θὰ ἔρριπτεν ἀναμφιβόλως ἅπαντα τὰ βιβλία τῆς ἐκ τοῦ παραθύρου, ἵνα ἀναλάβῃ ἐκ νέου τὴν βελόνην, ἢν πρὸ πολλοῦ ἤδη ἔβλεπε μετ' ἀποστροφῆς. Ἡ Κάκια ἦτο τρυφερά, ἀσθενῆς φύσις, πλασθεῖσα διὰ θρίαμβον, εὐκόλως ἀποκτώμενον οὐχὶ δὲ καὶ δι' ἐπίρρονον τάσιν καὶ ἀγῶνα. Δυστυχῶς μετ' οὐ πολλὸν ὄφειλον νὰ πεισθῶ περὶ τούτου. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ, καίτοι ἡ πεποιθήσις μου ἦτο ἰσχυροτέρα, ὁμολογῶ ἐν τούτοις, ὅτι προϊόντος τοῦ χρόνου τοιαύτη μ' ἐκυρίευν ἀπελπισία, ὥστε μετετρέπετο εἰς μανίαν.

Ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταστάσει εὐρεν ἀποφύρομαι ἡμᾶς ἡ ἀπροσδόκητος βοήθεια, ἢν ὄφειλομεν πάντοτε εἰς τὴν Νάγκιαν Ἀθήνην. Ἐσπέραν τινὰ ἡ πρόθυμος καὶ περιποιητικὴ θαλαμηπλὸς ἀφίκετο συνόδουμένη ὑπὸ τοῦ προστάτου τῆς.

Ἡτο οὗτος εἰς ἐκ τῶν συναδέλφων τῆς, ἠθοποιὸς ὑποκρινόμενος τοὺς ἐραστὰς εἰς τὰ δράματα, ἀκούοντος εὐφύης, εὐνοοῦμενος ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ καὶ ὀνομαζόμενος Βούρην. Ἡ Νάγκια τοῦ ἀφιλήσῃ περὶ ἡμῶν, καὶ κατὰ παράκλησιν τῆς προθύμου συγκαταστήσῃ νὰ ἐπισκέψηται τὴν Κάκιαν καὶ ἐμὲ. Ὁ Βούρην φιλικῶς μὰς ἐπισκέπτετο καὶ ἐδεχόμεθα αὐτὴν ὡς φίλον. Ἐννοεῖται, ὅτι ταχέως ἐγένετο λόγος περὶ ἐμοῦ. Διηγῆσθαι αὐτῶ περὶ τῶν σχεδίων μου, καὶ τῶ ἀνέγνωσα τὸ δράμα μου ἐκ τοῦ ὀποίου ἔμεινε κατηνυχρηστικῆς. Καθ' ὅλην τὴν ἔσπεραν συνδιελέγγοτο μετὰ τῆς Κάκιας καὶ Νάγκιας καὶ ἦτο λίαν φιλόφωνος πρὸς αὐτὰς. Προσέπεμψον αὐτὸν ὡς ἀρχαῖον γνώριμον, καὶ τὴν ἐπαύριον μετὰ τὴν ἐπαναλήψιν τῆς ἐπισκέψεως του ἐθεωροῦμεν αὐτὸν ὡς φίλον οἰκιακόν.

Ὅταν ἐσχετίσθην μετὰ τοῦ Βούρην οὗτος εἶχε τὸ τριακαστὸν τῆς ἡλικίας του ἔτος. Ἡτο ἀναστήματος ὕψηλός καὶ χαρῖεντος ἐξωτερικῶς. Ἐπέκρινετο τὸ πρόσωπον του διαφθορῶς καὶ τοῦ προπέτου ἀμμήτης. Τὰ φυσικὰ αὐτοῦ πλεονεκτήματα καὶ ἐπιτυχία τινὲς ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεῖχον διαρκῆ τροφὴν εἰς τὴν ὑπερμετρον φιλαυτίαν του, ἕνεκα τῆς ὁποίας οὐδένα καλλιτέχνην ἀνεγνώριζεν ὡς ἀνώτερόν του. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἰδιαιτέρον

αὐτοῦ βίον, ἦτο φίλος καλὸς καὶ εὐθύμος, καλὸς καὶ ἐπιτήδειος εἰς τὸ ἀπαγγέλλειν εὐφύης τε καὶ ἐπίκαιρον τετραστιχίον. Τοιοῦτος ὁ ἀνθρώπος, δὲ ἐσχέτισαν ἡμῖν αἱ περιστάσεις καὶ ἡ Νάγκια.

Μετὰ τὴν γνωριμίαν ταύτην ἡ κατὰστασις μου ἐβελτιώθη. Ὁ νέος φίλος μου εἶχε σταθερὰ ἀπόφασιν νὰ ὑπερικήσῃ ὅλα τὰ προσκόμματα τὰ παρεμβάλλοντα εἰς τὴν ὑπόθεσίν μου. Ἐνεκα τῆς ἐπιρροῆς του, τὸ δράμα του ἐπὶ τέλους ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ ἀπροσπελάστου διευθυντοῦ, ἡ δὲ κρίσις αὐτοῦ μοι ἐφάνη ἀρκετὰ εὐνοική. Κατόπιν διορθώσεων τινῶν, ἀς ἐπέφερον ἐγὼ, τούτο ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως, καὶ μετ' αὐτοῦ πρὸς ἀμύθητον χαρὰν μου, ἐγένετο δεκτὴ καὶ ἡ Κάκια ὡς ἠθοποιός. Πάντα ταῦτα ἦσαν καρπὸς τῶν ἀτύτων φροντιδῶν τοῦ Βούρην. Κατεγίνετο μετὰ τοσοῦτου ζήλου, μετὰ τοσαύτης ζήσεως, ὥστε θὰ μ' ἐξέπληττε βεβαίως ἡ τοιαύτη συμπάθεια, ἂν δὲν εἶχον τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν εὐκόλως πιστεύει τις τὴν ἀφιλοκερδῆ φιλιαν. Ἐνήργει μετ' ἀσυνήθους τακτικῆς, ἐπιστῶν ἅπασαν τὴν προσοχὴν του ἐπὶ τῆς Κάκιας, ἥτις ἠγνόει τίνι τρόπῳ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Ἐγὼ τὸ μόνον τεκμήριον τῆς πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνης, ὅπερ ἠδυνήθηνα νὰ τῶ παράσχω, ἦτο τὸ κυριώτερον πρόσωπόν ἐν τῷ δράματί μου, συμμετεχούσων τῆς Κάκιας καὶ Νάγκιας.

Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, πλειότερον ἢ ἄλλοτε ἐθώπευον τὸν προσφιλές δεινόν μου, τὸν γάμον μου, τὸν διέβλεπον μετὰ χαρᾶς ἐν τῷ προσεχεῖ καὶ λαμπρῷ μέλλοντί μου. Καὶ οὕτω τὰ πάντα ἐτελείωσαν. Ὁ χρόνος τῶν δεινῶν δοκιμασιῶν παρήλασε. Τὰ πάντα ἦσαν χαρὰ ἐν τῇ πενιχρᾷ κατοικίᾳ μου, καὶ ἰπτάξιμον νοερῶς εἰς τὸ μέλλον, μειδῶν ἤδη εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν παρελθόντων δεινῶν.

Μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινῶν — καὶ πάλιν τῇ προθύμῳ μεσολαβήσῃ τοῦ φίλου μου — αἱ δοκιμαίαι τοῦ δράματός μου ἤρξαντο, καὶ εἶδον ἐπὶ τέλους αὐτὸ ἐνσωματούμενον ἐπὶ τῆς σκηνῆς.

Τῶρα εἶμαι τελείως συγγραφεύς, διελογιζόμενός, συγγραφεύς ἀνεγνωρισμένος, ἀφοῦ μετ' οὐ πολλὸν θὰ παρασταθῇ τὸ ἔργον μου. Καὶ ἤρξαντο ἤδη ἐξάψεις ἀλαζονείας καὶ αὐτοθαυμασμοῦ, μικροῦ δὲ δειν καὶ θὰ κατέλεγον ἐμαυτὸν μετὰ τῶν μεγαλοφυῶν.

Κατόπιν διαρκῶν μόχθων, διαφυσθεῖσων ἐλπίδων καὶ ἀπελπισίῶν καὶ πόνων, ἐκατόντακτις ἀπώλεσθέντων καὶ ἀναθηλάντων ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ συγγραφέως, εἰς τὸ ὅποιον τὸ ἔργον διδεται ἤδη σπουδαίως τις, τελεῖται αἰφνης τοιαύτη μεταβολή, ὥστε δύναται νὰ τῶ συγχωρηθῇ καὶ ἡ παιδικὴ αὐτὴ ἐκστασις καὶ ἡ δελταστικὴ αὐτὴ ἀπόλαυσις, ἡ ἀναγκάζουσα αὐτὸν νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν ἰδίαν ἀξίαν, περὶ τῆς ἀμφέβηλλε καὶ ἂν διημφισθῆτον αὐτῶ μέρου τοῦδε. Οὐδὲν μεθυστικώτερον τῶν πρώτων ἐγκωμίων, ἄτινα ἀκούει ὁ συγγραφεύς. Εἶσιν ταῦτα νέκταρ, μεθυστικόν ποτόν, δι' οὗ μεθύσκειται ἡ νεότης βλε-

πουσα τον κόσμο ενασχολούμενον εις τὰ διανοητικά προϊόντα της. 'Αλλ' ουδέν εν τούτω τὸ παραδόξον, ἀφού ισχυρότεροι και νηφαλιώτεροι νέες προσβάλλονται υπό της μέθης ταύτης. Προϊόντος του χρόνου ἡ ἐκ του παρελθόντος ἀπογοήτευσις διαφωτίζει τὴν διάνοιάν μας; ἡ πρὸς τὰς ἐπιτυχίας ἐξοικειώσις καθιστᾷ ἡμᾶς μετριοφρονεστέρους και ἀπαθεστέρους. Οἱ ἀληθῶς μεγαλοφυεῖς δὲν ἀρέσκονται εἰς ἐπιδείξεις.

'Εν τούτοις μία παρατήρησις μου ἐπεσκίασε τὴν εὐτυχίαν μου· ἀπὸ τινος χρόνου, ἐπὶ ὃν χαρακτήρ της Κάκιας ἠλλοιώθη τέλος. Δὲν ἦτο πλέον τὸ παιδίον ἐκεῖνο, τὸ εὐθυμον και ζωηρόν, τὸ γελῶν ἀδιακρίτως, οὐτινος ἡ φαιδρότης και αἰ ἀστείότητες συγκαίως ἐφυγάδευον τὰς ζοφερώτερας σκέψεις μου. 'Ἦτο ἀφρημένη και σύννοος τὴν διάνοιαν αὐτῆς ἀπησχόλει σκέψις τις· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἀπόλεσαν τὴν μαρμαρυγὴν, τὴν διαύγειαν ἐκείνην, δι' ἣς ὡς διὰ κρυστάλλου διέλαμπεν ἡ ψυχὴ της. 'Ἐνίοτε ἐκάθην ἐπὶ ὀλοκλήρωσιν ὥρας βεβυθισμένη εἰς τὰς σκέψεις της, ἐξ ὧν ἀνήνηφεν ἰδιότροπος και μετὰ νευρικῶν διαταραξῶν. Τοιοῦτόν τι οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον παρατήρησιν εἰς αὐτήν. Τὸν ἐλάχιστον λόγον, ὃν ἐτύγχανε νὰ μὴ ἀντηληφθῆ καλῶς, ἐξελάμβανον ὡς ὕβριν και ἐστρεβίζετο. Τότε αἰ θωπεῖται και αἰ ἀστείότητές μου μὲν καταώρθον νὰ προκαλέσωσι στιγμιαίον μειδίαμα ἐπὶ τῶν ροδινῶν χειλέων της. 'Ἐνίοτε δὲ ἐπανήρχετο ἡ πρώτη αὐτῆς φαιδρότης, και ἐπὶ ὥρας τινὰς ἡ πρὸς ἐμὲ τρυφερότης αὐτῆς ἀνεφαίνετο ζωηρότερα ἢ ἄλλοτε.

Ποία ἡ ἀφορμὴ της παραδόξου ταύτης καταστάσεως; Τί συνέβαιεν ἐν αὐτῇ; 'Ἄγνοα· τούτο ἔμεινε δι' ἐμὲ μυστήριον. Μάτην ἠρώτων αὐτὴν ἑκατοντάκις της ἡμέρας· αὐτὴ προσεπαθεῖ πάντοτε ν' ἀποφύγῃ τὰς ἐρωτήσεις, και μὲ ἐβεβαίον, ὅτι εἶνε ἀνοησία μὴ ἔχουσα οὐδεμίαν ἀφορμὴν, και δι' ἧς δὲν ἤξιζε νὰ ἀνησυχῶ. Κατὰ τὴν ὑγίειαν εἶχε καλῶς ὡς πρότερον, ἐγὼ δ' ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισα ν' ἀναμείνω μετ' ὑπομονῆς τὴν ἐπάνοδον τοῦ πρῶην καθεστώτος, ἐξ οὗ μὲ ἀπεμάκρυνον αἱ ἀσχολῖαι, δι' ἧς ἐδαπάνων τὸν πλεῖστον χρόνον της ἡμέρας. 'Ο Βούρην ἐξηκολούθει νὰ εἶνε φίλος μας καλὸς και περιποιητικὸς, ἀλλὰ τὴν Νάγκιαν σπανίως πλέον ἐβλέπομεν.

'Ἐπέστη ἐπὶ τέλους ἡ ἡμέρα τῶν γενικῶν γυμνασίων. Τὴν προτεραίαν ἡ Κάκια ἦτο παρὰ πτε σύννοος. Προδῆλος ἤθελε νὰ μοι εἴπῃ τι, ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσισε, ὡς νὰ μὴ ἠδύνατο νὰ τὸ ἐκφράσῃ. Μὲ ἐβλεπε περιπατοῦντα ἐμπρός· ὅπισω ἐν τῷ θαλάμῳ τὸ τεταραγμένον βλέμμα της παρηκολούθει ἀπάσας τὰς κινήσεις μου· ἤνοιγεν ἐκκῆστοτε τὸ στόμα, ἵνα μοι εἴπῃ τι, ἀλλὰ τὸ ἐκλείεν αὐθις μετὰ πικροῦ μειδίαματος. 'Ἐν τούτοις πόσον τὸ πρόσωπον αὐτῆς κατέστη βαθυκίτρινον περιλυπὸν ἐκ καταθλιπτικῆς τινος σκέψεως! Τίς ἡ ταράττουσα αὐτὴν ἀφορμὴ; Εἶχε παρὰ πτε τινὰ; Φόβον τινὰ; Κύριος οἶδεν·

ἀλλ' ἀπὸ τινος χρόνου ἡ πρὸς ἐμὲ τρυφερότης της δὲν ἦτο ἡ αὐτὴ.

Μὲ ἐπλησίασε και σιωπῶσα ἔθηκε τὴν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ ὤμου μου. Εἶτα δάκρυ ρέον ἐπὶ της παρεῖας της ἔπεσεν ἐπὶ της ἰδιότης μου.

— Τί ἔπαθες, Κάκια; τὴν ἠρώτησα.

— Τίποτε.

— Καὶ ὅμως κλαίεις; ὧστε ὑπάρχουσι μουσικὰ μεταξύ μας;

— 'Οχι... πρὸς Θεοῦ μὴ ἀνησυχῆς· ἐσκεπτόμην περὶ της αὔριον... καθ' ἣν θ' ἀποφασισθῆ ἡ τύχη μας, και ἡμεῖς νὰ τὰ θέλω... ἀπάσας... με κατέχει τρόμος. 'Ἄν ὕστερον ἀπὸ τὸσας ἡμέρας· ἐλπίδος μας ἀναμένη ἀποτυχία;

— Αὐτὸ σὲ ταραττει μόνον; εἶπον περιχαρῆς ἐκ της ἀπαντήσεώς της. 'Ἔσο ἡσυχος και τὰ πάντα θὰ περατωθῶσι κατ' εὐχὴν· εἶμαι βέβαιος περὶ της ἐπιτυχίας.

— Φεῦ εἶθε ἡ μόνη μου ἐπιθυμία εἶνε νὰ σὲ ἴδω εὐτυχῆ.

Και τὰς λέξεις ταύτας ἐπρόφερε με τοιαύτην παραδόξον φωνὴν, ὧστε με κατέπληξεν. Εἰς τὸ βλέμμα και τὴν φωνὴν της τοσοῦτον ὑπῆρχεν ἀσθημα. Τὴν ἐπλησίασα και ἤρξατο ἐκ νέου νὰ τὴν ἐρωτῶ, μήπως ἔχει νὰ μοι εἴπῃ τι ἡνωίξῃ τὸ στόμα, ὡς ἂν ἤθελε νὰ μοι ὁμιλήσῃ και ἀνακουφίσῃ τὴν ψυχὴν της ἐκ βάρους τινός, ὅτε αἶφνης εἶπε·

— 'Οχι, ὄχι, ἀλήθεια, δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὲ εἴπω· εἶμαι μαρὰ... ἔχεις βεβαίως δίκαιον πιθανὸν νὰ ἐπιτύχωμεν.

Τὴν ἐπαύριον ἐπανελήθησαν τὰ αὐτὰ οὐδὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξαγάγω παρ' αὐτῆς. 'Ο περὶ τὸς ἐπὶ τῆ προσεχέτις διδασκαλίᾳ τοῦ ἔργου μου ἀπεδίωκε πᾶσαν ἄλλην σκέψιν, και μ' ἔκαμε νὰ λησμονήσω τὸν περιστατικὸν τούτο, ἀποδίδων αὐτὸ τῇ γυναικίᾳ ἰδιοτροπίᾳ.

Τὰ γενικὰ γυμνάσια ὠρίστησαν διὰ τὴν ἐσπέραν. 'Ακριβῶς τὴν 7 ὥραν ἀφικόμεν εἰς τὸ θέατρον, προηγηθείς και αὐτῶν τῶν ἠθοποιῶν και τῶν μουσικῶν, και ἐκάθισα μετὰ της Κάκιας πλησίον παρασκηνίου τινός, ὅπου ἔκαίε λαμπτήρ.

'Η Κάκια ἠτοίμαζετο νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ μέρος της, ἐγὼ δὲ ἐβύθισα τὸ βλέμμα και τὴν διάνοιάν μου εἰς τὴν σκοτεινὴν και κενὴν ταύτην αἰθουσαν, ἥτις τὴν ἐπαύριον, ζωηρῶς φωτιζομένη και πλήρης λαοῦ, ἔμελλε νὰ ἴδῃ τὸν θρίαμβον ἢ τὴν πτώσιν μου. 'Ονειρόν τι ἐν ἐρηγόρσει με κατέλαθεν. 'Ἐν τῇ φαντασίᾳ μου παρίστατο ἡ αἰθουσα τοιαύτη, ὅλα θὰ ἦτο κατὰ τὴν παράστασιν, ἐξ ἧς ἐξήρτητο τὸ μέλλον μου. 'Ἐβλεπον ἤδη συμπλέγματα κομψῶν και χαριστάτων γυναικῶν καθήμενων ἐν τοῖς θεωρείοις και ὀλόκληρον σαλευόμενον πέλαγος ἀνδρικῶν κεφαλῶν ἐν τῇ πλατείᾳ. Αἶφνης οἱ θεαταὶ ἐνθουσιάζουσιν, ἐκπληττίζονται· εἰς τὰ ὄρα μου ἀντηχοῦσιν· εὐγε! μανιῶδες κραυγαί, χειροκροτήματα, ἐπευφημίαι. Καλοῦσιν τὸν θρίαμβον, πνευστιζόντα ἐκ της χαρᾶς· ἐγὼ ἐμφανίζομαι ἐκ τοῦ θεωρείου τοῦ διευθυντοῦ και κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην

ἠσθάνθη, ὅτι με ἤγγισέ τις ἐπὶ τοῦ ὤμου. Ἦτο ὁ Βούρην.

— Καίρὸς νὰ ἀρχίσωμεν, εἶπε, μετὰ μειδίαματος θεωρῶν ἐμὲ και τὴν Κάκιαν. 'Ολοὶ οἱ ἠθοποιοὶ συνῆχθησαν.

Μὲ κατέλαβε ῥίγος. Μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἤμην πολὺ ὠχρὸς. 'Η Νάγκια ἤλθεν ὡσαύτως πλησίον μας.

— Τί ἔπαθες λοιπόν, πτωχέ μου φίλε; εἶπεν αὐτῇ πάντοτε σκέπτεσαι! Τί θνητῶς! Μὰ τὴν ἀλήθειαν δὲν ἀξίζει τὸν κόπον νὰ κἀνυμετε ἔτσι.

'Απεμακρύνθη αὐτῆς, οὐδόλως ἐνοήσας τοὺς λόγους της.

'Η σκηνὴ ἐρωτίσθη και τὰ γυμνάσια ἤρξαντο.

'Η Κάκια ἐφάνη ἐπὶ της σκηνῆς. Οὐδέποτε ὤπρξε τοσοῦτον ὠραία, ὅπως κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. 'Ἐφαίνετο τεταραγμένη, ἀλλὰ τούτο οὐδόλως ἐξημίον αὐτὴν θαυμασίαν τινὰ χροιάν, ἰδιάζον τι θέλητρον. 'Η Νάγκια Λήπην ὑποκρίθεισα μόνον ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, ἦτο χαρισισα και πρωτότυπος μέχρις ὕψιστου βαθμοῦ. 'Ο Βούρην ὑπερέβη ἑαυτόν, ὑπεδύθη θαυμάσια. Τὰ πάντα ἐβκινον ἐξαιρέτως. Καὶ αὐτοὶ οἱ μουσικοὶ, ὡς εἰ ἠλεκτρισθέντες ἐκ συγκινητικῶν τινῶν σκηνῶν τοῦ δράματος και ἐκ της ἐπιδειξίότητος τῶν ὑποκριτῶν ἐκράζοντο εὐγε! και ἔχειροκροτοῦν πάσι δυνάμει.

'Ἐν τῇ τρίτῃ πράξει ὁ Βούρην ἀπαξ ἔτι ἔλαβε μέρος εἰς παθητικὴν τινὰ σκηνὴν μετὰ της Κάκιας. 'Ο ὠραῖος ἠθοποιὸς ἐν τῇ σκηνῇ ταύτῃ ἐξεδῆλωσε τοιοῦτον ἀσθημα, τοσοῦτην ζέσιν, ὧστε μ' ἐξέπληξεν. 'Η Κάκια ἀπεκρίνετο εἰς τὰς ἐρωτικὰς ταύτας ἐκχύσεις μετὰ παραχῆς και δειλίας, ἐκτελεσθείσης θαυμασίως. Δὲν ἠζεύρω πᾶς, και τοὶ πολὺ ἀπέχον της ζηλοτυπίας, ἀλλὰ αἱ ἐρωτικαὶ αὐταὶ ἐξάψεις δὲν μοὶ ἤρεσκον. Τὸ πρῶτον με συνετάραξεν ὁ τρόμος, ἀπέναντι τοῦ κινδύνου, ὃν συνεπάγεται ἡ σκηνὴ. 'Ἐπῆθησα τότε, και πρὸς μείωσιν ἔτι αὐτῆς της ἀξίας τοῦ δράματός μου, νὰ μὴ ἐξετέλει ὁ Βούρην τὸ μέρος του τόσο ἐπιτυχῶς, και νὰ περιωρίζετο ἐντὸς τῶν ὁρίων της ψυχρότητος. 'Ἐξηκολούθει ἐν τούτοις τὸ μέρος του, οὐδόλως ἀμφιβάλλον, ὅτι ἡ ἀξία του με δυσπρόσταται. Τέλος ἐν μέσῳ τοῦ μονολόγου, ἐν αὐτῇ τῇ ἐξάψει φλογερᾶς ὁμολογίας, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔμελλε νὰ ἀσπασθῆ τὴν Κάκιαν, ἀνήγειρεν αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονας του και με τοσοῦτον θέλητρον και πάθος, ὧστε ἀπάντες οἱ συναδελφοὶ του αἶφνης ἐχειροκρότησαν αὐτόν. 'Ἐκπληδυνθείς ἐξ ὧν ὑπιστάμην δεινῶν και βωβός, ἐκάθημην εἰς τὴν θέσιν μου, ὅτε αἶφνης ἠκούσθη ἡ φωνὴ της Νάγκιας καθήμενης ἐμπροσθέν μου και μὴ βλεπούσης με.

— Τί βλάκες. Τὸν χειροκροτοῦν! ὧς νὰ εἶνε τάχα μεγάλον πρᾶγμα ν' ἀγαπᾷ κανεὶς.

Αἱ λέξεις αὐταὶ ὡς κεραυνὸς με ἀφύπνισαν. Μετὰ τάχους πληγεῖσθαι τίγρεις

ὤμνησα εἰς τὴν σκηνὴν, ἐν ᾗ αἱ χειροκροτήσεις ἐξηκολούθουν ἐπὶ ζωηραί, και μ' ἔδλυν τὴν δυνάμιν μου διευθυνθείς κατὰ τοῦ Βούρην.

— 'Α! ἀνέκραξα, εἶσαι ἐραστής της! και ταυτοχρόνως ἀνύψωσα ὡς πτερόν ὀγκώδη καθέδραν, ἵνα τῷ θραύσω τὸ κρανίον. 'Ἐρρίθησαν ἐπ' ἐμοῦ. 'Ἡσθαιον ἐξ ὀργῆς. 'Ἡμην παράφρων. Πλειστάκις ἀπώθησα αὐτούς, ὅπως φθάσω μέχρι τοῦ ἔχθρου μου, ὃν ἐβλεπον ὡς ὀπισθεν αἰματηρῶς νεφέλης. 'Η Κάκια προσέπεσεν ἐνώπιόν μου γονυκλινῆς, ἐγὼ ἤκουσα τοὺς θρήνους και τὴν φωνὴν της; ἐπαναλαμβάνουσάν μου «συγγνωμὴν! πρὸς Θεοῦ, συγγνωμὴν!»

Φρικώδης ὁμολογία! — Λοιπὸν τῷ ὄντι εἶναι ἔνοχος; διελογίσθη. 'Ἡσθάνθη αἶφνης, ὅτι τὰ γόνατά μου κάμπτονται, και ἐμηνδενίσθη. Μέχρι τοῦδε ἦτο μόνον ἐκρηκτικὴ λύσσα· ἦδη προσεδιήθη ἡ καρδιά. 'Ο Βούρην ἐκρύβη. 'Απώθηον τὴν δυστυχῆ, ἥτις ἀνέτεινε πρὸς με τοὺς βραχίονας, και ἐσχίζον εἰς τεμάχια τὸ χειρόγραφόν μου. Καταστρέψας αὐτό, ὤμνησα ἔξω τοῦ θεάτρου.

Ποῦ διηύθηον τὰ βήματά μου ἄγνοα. 'Ἐπήγειον, ὅπου ἔβλεπον οἱ ὀφθαλμοὶ μου. 'Ἐν τῇ κεφαλῇ μου ἀμυδρῶς ὑπέφωσκον τὰ συμπτώματα, ἀτινα πρὸ πολλοῦ ὤφειλον νὰ με προειδοποιήσωσι περὶ της δυστυχίας μου ἢ ἀλλοιώσεως τῶν πρὸς ἐμὲ τρόπων της Κάκιας, ἡ ἀδίαστος παραχῆ της, αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις τοῦ Βούρην, αἱ ἐκδουλεύσεις και ἡ ἀφοσίωσις του ἀνευ τινός αἰτίας— ἐνὶ λόγῳ χίλιοι ὑπαινιγμοὶ και περιστατικά, ἀπαρτήρητα τότε— και ἡ καρδιά μου κατεσπαράσσετο, πλήρης ὀδύνης.

Μέχρι της τρίτης πρῶτης ὥρας ἰστάμην παρὰ τὴν θύραν της οἰκίας μου. 'Η Κάκια δὲν ἐπέστρεψε. Τούτο ἐσήμαιεν ὅτι με εἶχεν ἐγκαταλίπη. Τὰ δωμάτια, ἐν οἷς κατοκοῦμεν ὁμοῦ και ἡμεῖθα εὐτοχεῖς ἦσαν κενὰ· οἱ τοῖχοι μοὶ ἐφαίνοντο σκοτεινοί, τὰ ἄσθη ἀπόλεσαν τὴν εὐωδίαν των. Τὸ πτωχὸν οἰκίᾳ μου προσέλαβε τὴν ὕψιν τοῦ τάφου. 'Ἐκάστη ἀνάμνησις ἐπὶ τὸ τραῦμά μου. Καθ' ἔκαστον βήμα, προσέκοπτον ἐπὶ τοῦ φρικώδους τούτου μορμολυκείου, ὅπερ καλοῦσι ματαιότητα. 'Ἐγενόμην δις ὀρφανός. Πᾶν ὅτι δόναται νὰ ὑποφέρῃ ὁ θνητῶς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, τὸ ὑπέπερον ἐγὼ κατὰ τὴν νύκτα ταύτην. 'Απόλετο ἡ ἐπιτυχία, ἀπόλετο ἡ εὐτυχία, ἀπόλετο ὁ ἔρωσ. 'Ἐν μιᾷ στιγμῇ κατέρρευσεν ἅπαν τὸ οἰκοδόμημα, ὅπερ μετὰ τοσοῦτον μάγῃον εἶχον ἀνεγείρη. 'Η Κάκια κατέχεν ἅπασαν τὴν ζωὴν μου, και ἰδοὺ αἶφνης ἡ ζωὴ αὐτὴ ἀπέπτη. 'Ἡσθάνομην, ὅτι ἀποθνήσκω.

'Ἐρρίθη ἐπὶ της κλίνης μου, και ἔκλαυσα πικρῶς.

'Όταν ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐπλησίασα πρὸς τὸν καθρέπτην και ἐφοβήθη τὸν ἑαυτόν μου ἤμην γέρον.

'Η γραφίς ἀκουσίως πίπτει τῶν χειρῶν μου· πρέπει νὰ σταματήσω και ἀναπαυθῶ

ὀλίγον. Καίτοι ὀλόκληρα ἔτη παρήλθον ἀπὸ της ἀποφάδος ἐκείνης νυκτός, οὐδὲν ἦττον εἰς τὴν ἀνάμνησιν αὐτῆς σκοτίζεται ἡ διάνοιά μου. 'Οχι· οὔτε ὁ χρόνος, οὔτε τὸ ψῆχος τῶν ἐτῶν, οὐδ' ἀπάσαι αἱ πρὸς ὑποταγὴν εἰς τὸ πεπρωμένον προσπάθειαι μου, ἠδυνήθησαν ἐπὶ νὰ ἐπουλώσωσι τὸ τραῦμά, ὅπερ με καταβιβώσκει. Τὸ αἷμά μου καθίσταται αὐθις νεαρὸν και βράζει ἀγρίως, ὅποταν ἀναπολήσω τὴν καταστροφὴν ταύτην τοῦ βίου μου; και τότε ὁ πρῶην ἀληθῆς ἀνευρίσκων ἐν ἑαυτῷ δυνάμιν βασιανίζεταὶ και σπαράσσεται, ὡς κατὰ τὰ πρώτας ἡμέρας τοῦ ὀλεθρίου τούτου πάθους. Φαίνεται, ἡ ψυχικὴ καταπίσις ἐπαναφέρει εἰς τὴν καρδίαν τὰς προτέρας πικρίας.

Καθ' ὄλον τὸ διάστημα της νυκτός μόνον περὶ της Κάκιας ἐσκεπτόμην τὴν πρῶην μόνον ἐνεθυμήθη τὸν Βούρην. Τί ὤφειλον νὰ πράξω; Ν' αὐτοκτονήσω; Νὰ τιμωρήσω διὰ σφαίρας τὸν ὑβριστὰντα με; Νὰ περιμένω ἐξ αὐτῆς ἐπανόρθωσιν της πληγῆσεως τιμῆς μου; 'Οχι· ἡ λέξις ἐπανόρθωσις ἀντήγει μετὰ τινος εἰρωνείας εἰς τὰ ὄρα μου. 'Όσον δ' ἀφορᾷ τὴν τιμωρίαν, ἡ περιστάσις ἠδύνατο νὰ με προδώσῃ, και διὰ τούτο ἐπεθύμουν ἀσφαλῆστερα μέτρα πρὸς ἐκδίκησιν. 'Ἐλαχίστη προσβολή, προσγγυομένη εἰς ἀνθρωπῶν τινὰ, ἐγγίζει μόνον τὴν φιλοτιμίαν του. Τότε ἄς λάθῃ ὄπλον, ἄς αὐτοκτονήσῃ, και ἄς ἐμπιστευθῆ τὴν τύχην του εἰς τὴν περίστασιν. 'Ἄλλ' ἀπέναντι τοιοῦτου φοβεροῦ δυστηγμάτος ὡς τὸ ἰδικόν μου οἱ νόμοι της κοινωνίας ἐμηνδενίζονται και ἀπολείπεται ἔν πρωτογενῆς ἐνστικτον. Βεβαίως κατὰ τὴν πρῶτην στιγμὴν θὰ ἐφόβην τὸν Βούρην, ὡς ὁ ἀγρίος φονεὺς τὸν ἔχθρόν του. 'Ακολούθως ὅμως μοὶ ἐφαίνετο δευτερευόν ὑπαίτιον πρόσωπον, ἐπενεγκόν μοι τὸ φρικώδες τούτο κτύπημα. Μόνη ἡ Κάκια ἀνέθρωσκε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου και ἐπεσκίαζε πάντα τὰ κοίπα. Δι' ἐμὲ τὴν θέουρὸν ἀπολεσθεῖσαν, και τούτο ἦρακε. 'Ἄλλ' ἐκ ποίων περιστάσεων και πᾶς ἀπόλεσα αὐτήν, ἦτο ἀδύνατον νὰ γνωρίσω τότε. 'Ἐπειδὴ ἡ μετὰ τοῦ Βούρην συνάντησις μου ἠδύνατο νὰ ἐπαναφέρῃ ἐν τῇ ψυχῇ μου ὅλα τὰ δεινά της, ἀπέφειγον μετὰ πάσης θυσίας νὰ τὸν συναντήσω· ἀλλ' ἡ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ εἶνε βαθεῖα και ζοφερὰ ἀβυσσος.

["Ἐπειτα τὸ τέλος].

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Ἡγγέλθησαν ἐπισημῶς οἱ ἀρραβῶνες της Α.Β.Υ. τοῦ διαδόχου μετὰ της Α.Α.Υ. της προκηψίσεως Σοφίας ἀδελφῆς τοῦ Αὐτοκράτορος της Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ Β'. — 'Ο δουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν και βουλευτῆς Ζακύνθου Κωνσταντῖνος Λαμβάρδος ἀπέβωσεν ἐν ἡλικίᾳ 69 ἐτῶν. — 'Απενεμήθη ὁ Μεγαλόσταυρος τοῦ Σωτήρος εἰς τὸν κ. Τερίκιον ἑὸς πρεσβυτῆν της Ρουμανίας ἐν Ἀθήναις. — Διαδίδεται, ὅτι ὁ μέγας δούξ Παῦλος νηυσταυτήσεται προσχῶς τὴν βασίλειαν Παιδα Ἀλεξάνδραν. — Ἐπανεῖλθεν ἐκ της ἀνά τα παράλια της Θράκης και εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐκδρομῆς του ἐντελῶς ἀναρρώσας ὁ ἀρ-

χηγὸς της ἀντιπολιτεύσεως κ. Θεόδωρος Δηλιγιάννης. — 'Η ἱερὰ σύνοδος της Ρωσίας ἐπέτρεψε νὰ γίνῃται χρῆσις ἐλαίων Ἑλληνικῶν ἐν τοῖς ναοῖς, ἀλλ' ἵνα μὴ τούτο εἰσάγῃται νοθευμένη ἢ Ἑλληνικῆ Κυβερτήσεως ἀνεθῆκε τῇ Ἐπιτροπείᾳ τῶν Ὀλυμπίων τὴν ὑπόδειξιν τῶν ἐμπόρων, ὅτινες θὰ προμηθεύωσι τούτο. — Ἀγγέλεται ἡ ἴδρυσις θαλασσομηχῆς Σχολῆς πρὸς μόρφωσιν καταλλήλων νέων διὰ τὴν πρόληψιν πυρκαϊῶν τῶν θασσῶν και ἀναβάσειν της χώρας ἐκ τῶν τελευσάντων τὴν στρατιωτικὴν των θηλειαν. — Ἐπαναλαμβάνεται ἡ λειτουργία της τηλεγραφικῆς Σχολῆς ἀρχομένων τῶν μαθητῶν αὐτῆς ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου· οἱ ἐν αὐτῇ μαθητεύοντες ὄφελουσι νὰ ἔχωσιν ἡλικίαν οὐχὶ μικροτέραν τῶν 18 ἐτῶν και οὐχὶ μείζονα τῶν 30. — Ἰδρύεται νέον ὑφαντήριον ἐν Πειραιεὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἀνδρῶν ἀπηρετησάντων ἐν ἄλλοις ὑφαντήροις, τῶν κ. κ. Σελᾶ. Τὸ κεφάλαιον της ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς 400000 δραμῶν. — Ἐτελεύθησεν ἐν Πειραιεὶ τὰ ἐγκαίμα του ἐν τῷ Ὀργανοτροφεῖῳ τῶν ἀρρένων Ἑλένης Τζάνη ἰδρυθέντος ἐργοστασίου κλειθοποιίας. — Ἀπέθανεν ὁ πρῶην βουλευτῆς Σπάρτης Δημ. Δημητρακῆκης.

ΕΞΕΤΕΡΙΚΑ
'Ο αυτοκράτωρ και ἡ αυτοκράτειρα της Ρωσίας περιηγοῦνται τὴν Νότιον Ρωσίαν και τὸν Καυκάσον. — Πλήμμυρα ἐν τῇ Ἄνω Ἀυστρίας προῖξθησαν μεγάλας ζημίας. — Ἀγγέλεται, ὅτι ἡ Ἄγγλια ἐξήγγησε παρὰ της Τουρκίας τὴν ἄδειαν νὰ διέρχεται ἐλευθέρως ὁ Ἀγγλικὸς στόλος ἐκ τοῦ Ἑλληνιστοῦ ὑπακουμένη ἀντ' αὐτοῦ τὴν ἐκκίνωσιν της Αἰγύπτου, ἀλλ' ὅτι ἡ Πόλις ἠρτήθη.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ
Παρὰ τὸ δημοτικὸν ὑδραγωγεῖον ἐν Πειραιεὶ ἀνευρέθησαν ἐξ νεκρικῶν στήλαι, ὧν ἡ πρώτη φέρει παράστασιν γυναικὸς κρατούσης διὰ της δεξιᾶς πτηνὸν και ἀνοθεν αὐτῆς ἐπιγραφὴν

ΝΙΚΑΓΟΡΑ
ἡ δευτέρα δύο ρόδακας και ἀνοθεν αὐτῶν τὴν ἐπιγραφὴν
ΕΥΑΡΧΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΣΟΛΙΟΣ
ΑΠΟ ΚΥΠΡΟΥ
ἡ τρίτη ἀνάγνωρον παράστασιν λουτροφόρου, ἐπὶ της ὁποίας δύο ἄνδρες τείνουσιν ἀλλήλους τὰς χεῖρας, ἱσταμένου ὀπισθεν αὐτῶν νεανίου κρατούστος ἀσπίδα και ληκυθίον, και μετὰ τῶν κεφαλῶν τῶν ἀνδρῶν τὴν ἐπιγραφὴν
ΤΕΛΕΣΙΦΩΝ ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ
ΜΥΡΡΙΝΟΣ ΜΥΡΡΙΝΟΣΙΟΣ
και ἔθεν της λουτροφόρου ἀπὸ μίαν ἀνάγνωρον Σφίγγα ἡ τετάρτη τὴν ἐπιγραφὴν
ΒΙΟΤΗ ΑΥΣΩΝΟΣ
ΑΜΑΣΑΝΤΕΩΣ
ΤΡΟΦΟΣ

ἡ πέμπτη τὴν
ΔΗΜΗΤΡΙΑ
ΧΑΡΙΩΝΟΣ
ΘΥΓΑΤΗΡ
και ἡ ἕκτη τὴν
ΧΑΡΙΤΑΔΗΣ
ΕΥΚΡΑΤΗΣ
ΧΑΡΙΤΑΙΟΣ.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ
Τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου δημοσιευθήσεται συγγρῶνος ἐν Αουδῶν και ἐν Βερολίῳ Ἀγγλιστὶ και Γερμανιστὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Μάκενζυ πρὸς τὰς καταγγελίας τῶν Γερμανῶν ἱατρῶν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Freiherren* ὁ μεγαλόφωνος και ὁ ἐλατρός του ἐξ 150 σελίδων διαρρομένη εἰς 8 μέρη ἐν τῷ πρώτῳ εὐρίσκονται αὐτοῖς γραφοὶ σημειώσεις τοῦ αυτοκράτορος, ἄς ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἱατρὸν του, ἐν τῷ δευτέρῳ δὲ ἡ ἀπολογία τοῦ Μάκενζυ, και ἐν τῷ τρίτῳ στατιστικὸν πῖνακας, δεκνόντες τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποθανόντων ἢ σιθθέντων μετὰ ὀλοσχερῆ ἢ μερικῆν ἐξαγωγήν τῶ ἀλύργου. — Πλοιαρχὸς της Γάλλου Βασιλῆς κατεσκεύασε μνηχάνημα ἐν εἶδει ὑποβρυχίου τηλεφώνου, ὅπερ δύναται νὰ μεταδῶσῃ πάντα κρῖτον μακρῶδες, προ-

αρχόμενον ἐξ ἄλλου πλοίου, ἵνα οὕτως ἀσφαλῶς προλαμβάνονται αἱ συγκρούσεις. Τὸ μηχανήμα του ὁ Βαναρὲ ὑπέβαλε τῇ ἐν Παρισίους Ἀκαδημείᾳ τῶν ἐπιστημῶν. — Ὁ Ρώσος στρατηγὸς Ρεζέβνσκι δὲ ἐπιχειρήσῃ πέμπτην ἐπιστημονικὴν ἐκδρομὴν πρὸς διερεύνησιν τῶν ἀγνώστων χωρῶν τοῦ Θιβετί.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ἀνεκαλύφθη ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ κώδιξ φέρων τὴν σημείωσιν τοῦ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς Ἱεραρχίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας εἰς τὸ δηροβούρη τὸ ἐπίκλην στέλοι περιέχων τὴν Νομοθεσίαν τῶν Ἰσαύρων Ἰσαυρικὸν Νόμον ἢ Ἐκλογὴν Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου τῶν βασιλέων καλούμενον, ἦν μετὰ τῶν ἐν τῷ κώδικι καταστρωμμένων παρρητημάτων ἀντιγράφας ὁ κ. Α. Μουφερράτος ἐκδίδωσι τῇ εὐγενεῖ συναργασίᾳ τοῦ ἡμετέρου συναργάτου κ. Ι. Σακελλίονος.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἀνεκαλύφθη ἐν τοῖς χειρογράφοις τοῦ Λιστ αὐτόγραφον ἀγνώστου τῆς ἐκκλησιαστικῆς μελοδράματος (oratorio) ἐπιγραφόμενον Via Crucis, ὅπερ

καὶ ἐκδοθήσεται προσεχῶς. — Ὁ Βέρδης, ὁ πέρυσιν ἐτι διαφημισθεὶς συνθέτης τοῦ Ὁθέλλου, γέν ἐτοιμάζει μελόδραμα καὶ τοῦτο φερώνυμον ἐνὸς τῶν ἔργων τοῦ Ροσσίνι, τὸν Κουρέα τῆς Σεβίλλης. Ἐὰν ἡ εἰδήσις εἶνε ἀληθής, νέαι δάφναι θὰ στέψωσι πάλιν τὸν ἔνδοξον μουσικὸν τῆς Ἰταλίας.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μίς. Εὐφροίστατα ὁ Λουκιανὸς τὰ ἐκ διαφανῶν ὑρασμάτων ἐνδύματα, ἅτινα ἐφόρου καὶ αἱ πρίνοι σαι, δεσποινίς, τὰ ἐκτίσεν ἐς πρόφρασιν ἐσθῆτα. Ἰσοῦ ὄνομα καὶ πρᾶγμα! — Ζ. Δ. Κ. Ἀράκιαν. Ἐστάλησαν κατὰ τὴν ὑποδειχθεῖσαν διεύθυνσιν. — Α. Σ. Σφόρον. Ἐπίσης. — Ἐρασιτέχνη. Πρὸ τινοσ ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις: Le compositeur veloce ἔργον, «δι' οὗ ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ γίνεταί τις διακεκριμένος συνθέτης. Ἀγοράσατέ το καὶ ἂν τὸ σατυρικὸν πνεῦμα τοῦ συγγραφέως δὲν σὰς κείσῃ, δεῖ δὲν εἶνε τόσοσ ἐπιλοκά αὐτὰ τὰ πράγματα τότε... συχωρήσατέ μας. — Γ. Μ. Η. Urziceni. Ἀποδείξεις ἐστάλησαν ταχυδρομικῶς. — Α. Ι. Γ. Ἐπιθυμοῦμεν

νὰ σὰς γνωρίσωμεν. — Μ' Τὸν δημοτικώτατον ἀτράμπον τῶν χειμερινῶν παιγνιδίων τὸν ἐγνωρίζον καὶ οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὸν ἐκάλουν *σχοιτοφιλίνδαρ*. Ἐπαίζετο ὅπως καὶ τώρα, ἀλλὰ ἀντὶ μανδηλίου μετεχειρίζοντο σχοινίον. — Κ. Α. Ἐσφαλιμῶσ εἶχε σημεῖωσῆ τὸ 81 ἀντὶ 61. Ὁ μακαρίτης Παπαμιχαλόπουλος ἐγενήθη τῷ 1827. — Περιέργω. Ὁ Κωνσταντῖνος Δάσκαρις μετέβη εἰς Ἰταλίαν τῷ 1454. Οὗτος ἦν ὁ διδάσκαλος τῆς θυγατρὸς τοῦ Σφόρτζα Ἰπολύτης. Ὁ Ἰωάννης Δάσκαρις ἦτο ἄλλος συγγενῆς του. — Κ. Ε. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ πατέρες σὰς χαιρετῶσιν. Ἄν ἀνεγνώσκατε κανίνα θὰ ἐβλέπετε τὰς δικαίας ἐρωτήσεις των: Τίνα εὐλογίῃ ὁ ἱερεὺς; Τὴν γυναῖκα τὴν κεκοσμημένην ἢ τὰς ἄλλοτριας τρίχας τῆς, καὶ δι' αὐτῶν ἄλλην κεφαλὴν; — Ν. Σ. Δουκάδα. Ἐγκαρδῖος χαιροῦμεν δι' εὐμενῆ ὄμων ἀποδοχὴν. — Ψυχαριστῆ. Ἐρωτηθῆν ἀπεκρίθη: *Τμαρτζλουφνδί*. Τὰ δὲ «δὸ κοράσια» τῆς «Ν. Ἐφρημίδος ἡρμηνεύσαν: Τοῦ Μάρκου τοῦ Ζουλοῦρη παιδί. — Δ. Π. Πάφορ. Σὰς βεβαίωμεν, δεῖ ἀπεστάλησαν καὶ συναποστέλλονται ἐκ τρίτου. Εὐτυχῶσ εἶχομεν κρατήσῃ τοῦσ ἀριθμοῦσ. — Α. Α. Ἄνδρορ. Ἐληφθησαν. Γράφομεν. — Κώματι. Πτωχῶν...

ΤΙΜΑΙ — ΑΓΓΕΛΙΩΝ Ὁ στίχος ἀπαξ λ. 40, δις 75, τρις 80. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ 80. 15 κατ' ἔτος. — Διὰ τοῦσ κ. κ. Συνδρομητὰσ 80. 10.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ Χ. ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ

Μεγάλῃ οἰκία Λογοθέτου (πρῶην ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν, ἐν τῇ διασταυρώσει τῶν ὁδῶν Θεουκιδίου καὶ Νικοδημοῦ, ἀριθ. 10 συνοικία Πλάκας).

Οἱ κατὰ τὸ παρελθόν σχολικὸν ἔτος διδάξαντες ἐν τῷ Λυκείῳ, περιλαμβανόντι νηκιαγωγεῖον, δημοτικὸν, ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ γυμνάσιον κ. κ. καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι εἰσὶν οἷδε:

1. Κωνσταντῖνος Μητσόπουλος, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ κοσμητῶρ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς.
2. Κυβάρισσος Στέφανος, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς ναυτικῆς καὶ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς.
3. Γεώργιος Δέρος, βηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ καθηγητῆς τῆς Ριζαρίου σχολῆς.
4. Δημήτριος Ὀλύμπιος, δ. Φ. καθηγητῆς τοῦ διδασκαλείου.
5. Ἀλέξιος Κολυβάς, Δ. Φ. καθηγητῆς καὶ ὑποδιευθυντῆς τοῦ Λυκείου.
6. Δημήτρ. Βελοῦδιος, διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν.
7. Γεώρ. Θεοιδόπουλος, Δ. Φ. καθηγητῆς τοῦ Γου ἐν Ἀθήναισ γυμνασίου.
8. Ἀριστέιδης Ἰεροκλῆς Δ. Φ.
9. Εὐάγγελος Μουστάκας, Δ. Φ. σχολάρχης τοῦ Βου τμήματος τοῦ Βαρθακίου.
10. Καρ. Διοσκορίδης διευθυντῆς.
11. Γεώργιος Παπαδημου ἑλληνοδιδάσκαλος.
12. Σταῦρος Φούντης, ἑλληνοδιδάσκαλος.

13. Σταῦρος Σταυρόπουλος, τελειόφοιτος τῶν μαθηματικῶν.
14. Ἰωάννης Βαλαδάνης, σχολάρχης.
15. J. Collard καθηγητῆς τοῦ πρακτικοῦ λυκείου καὶ τῆς σχολῆς τῶν βιομηχανῶν τεχνῶν.
16. Camille Demaillard, καθηγητῆς τοῦ πρακτικοῦ λυκείου.
17. Θ. Γ. Δίξων, καθηγητῆς τῆς Ἀγγλικῆς καὶ διδασκαλὸς τῶν βασιλοπαίδων.
18. Διονύσιος Κολοκοτσᾶς, πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.
19. Θεόδωρος Ἀποστολόπουλος, πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.
20. Κρυσταλλία Χρυσοβέργη, πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.
21. Ἐρασμία Χρυσομάλλη, πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.
22. Βασιλικὴ Κωνσταντίνου, δημοδιδάσκαλος τοῦ Φροβελιανοῦ συστήματος.
23. Ἀλέξανδρος Καλούδης, καθηγητῆς τοῦ πολυτεχνείου.
24. Νικόλαος Νέσης, διδάσκαλος τῆς καλλιγραφίας.
25. Ἰωακείμ Ἰωσήφ, διδάσκαλος τῆς γυμναστικῆς.
26. Γεώργιος Καδοῦμωγλου, καθηγητῆς τῆς ὀργανικῆς καὶ φωνητικῆς μουσικῆς.
27. Πλάτων Παπαναστασίου, διδάσκαλος τοῦ κλειδοκυμβάλου.

28. Ἰωάννης Ζαρρῆς, χοροδιδάσκαλος.
 Σχεδὸν ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι θέλουσι λάβῃ μέρος εἰς τὴν διδασκαλίαν καὶ κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἦδη σχολικὸν ἔτος, κατὰ τὸ ὅποιον θέλουσιν ἐπισημ. συνεργασθῆ μετ' ἐμοῦ οἱ κ. κ. Μιλτιάδης Βρατσάνος, πρῶην διευθυντῆς τοῦ διδασκαλείου, ἀναλαβὸν τὴν διεύθυνσιν τοῦ προπαιδευτικοῦ τμήματος καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀπαγγελίας, Φίλιππος Παπαδόπουλος, πρῶτης τῆς Θεολογίας καὶ πρῶην καθηγητῆς τῆς μεγάλης τοῦ γένους Σχολῆς, Ἀθ. Ασπόπουλος, πρῶην ὑποδιευθυντῆς τοῦ παιδαγωγείου Β. Βουλγάρου, Κωνσταντῖνος Παπαδημητρίου, πρωτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος καὶ Νικόλαος Καρνεῖσος δημοδιδάσκαλος.
 Ἡ διεύθυνσις τοῦ λυκείου δηλοῖ, δεῖ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο θέλει σχηματισθῆ ἰδία τάξις διὰ τοῦσ μιλῶντας νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἢ τὴν ναυτικὴν σχολὴν.
 Ἡ διεύθυνσις τοῦ λυκείου ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀποδοκίον λειτουργίαν τῆς διδασκαλίας τῶν μαθητῶν ἀπεφάσισε νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν ἐκάστησ τάξεωσ εἰς 25.
 Ἰδιαιτέρην πρόβλεψα κανονίζον τὴν λειτουργίαν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ λυκείου ἐκδοθήσεται προσεχῶσ.

Ὁ διευθυντῆς
 Καρ. Διοσκορίδης

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Γραμμὴ Πειραιῶσ - Κορίνθου - Αἰγίου - Πατρῶν

	1	3	33	2	4	32
Πειραιῶσ ἀν.	5.30 π.	10.45 π.	1 μ. μ.	Πάτραϊαν 6.30 π.	12.10	—
Ἀθῆναι »	6 »	10.50 »	1.35 »	Αἰγίου » 8 —	2 —	—
Κόρινθος ἀφ.	8.55 »	2.25 »	5.20 »	Κόρινθος » 11.20	6 —	2.50
Αἰγίου »	12.07 »	6.40 »	— »	Ἀθῆναι ἀφ. 2.25	9.25	6.30 μ.
Πάτραι »	1.30 »	8.30 »	— »	Πειραιῶσ » 2.55	9.50	7 —

Γραμμὴ Κορίνθου - Ἀργους - Ναυπλίου - Μύλων

	202	32	203	33
Ναῦπλιον ἀν. 8 π. μ.	10.30 π. μ.	Κόρινθος ἀν. 2.45 μ. μ.	6.02 μ. μ.	
Ἀργους » 8.32	11.15 »	Ἀργους ἀφ. 5.05 »	8.40 »	
Κόρινθος ἀφ. 10.50	1.55 μ.	Ναῦπλιον » 5.35 »	9.20 μ. μ.	
Ἐκ Μύλων 7.45 π. μ.	—	Διὰ Μύλουσ ἀφ. 5.45 »	—	

Σημείωσις: Ἡ ἀμαξοτοχία 33 ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶσ διὰ Κόρινθον Ναῦπλιον, ἐκάστην Δευτέραν, Τετάρτην, Παρασκευὴν ἢ δὲ ἀμαξοτ. 32 ἐκ Ναυπλίου διὰ Κόρινθον Πειραιᾶ, ἐκάστην Τρίτην, Πέμπτην, Σάββατον. Αἱ ἀμαξοτ. 3, 4, 33, 32, 202, 203, σταθμεύουσιν εἰς ἅσας τὰς στάσας καὶ τοῦσ Σταθμοῦσ. Μεταξὺ Κορίνθου — Ἀκράτας, Πατρῶν — Ἀκράτας, Ναυπλίου — Ἀργους — Μύλων καὶ ἀντιστρόφωσ, κοκλοφοροῦσι καθ' ἐκάστην τοπικὰ ἀμαξοτοχία: σταθμεύουσιν καὶ εἰς πάσας τὰς Στάσας.

ΣΙΑΦΡΟΔΡΟΜΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 28ην καὶ Δευτέραν 29ην τρ. χάριν τῆς πανηγύρεωσ Ἀγ. Ἰωάννου εἰς Ρέντην θέλουσι κυκλοφορήσῃ αἱ ἀκόλουθοι ἀμαξοτοχία:

Κυριακὴ

Ἐξ Ἀθηνῶν ὥραν 2.35 — 4.30 — 5.35 — 6.40 καὶ 8.05 μ. μ.

Ἐκ Πειραιῶσ ὥραν 5.30 — καὶ 10.15 π. μ. καὶ 4 — 5.05 — 6.10 — 7.30 — 8.40 μ. μ.

Δευτέρα

Ἐξ Ἀθηνῶν ὥραν 7 καὶ 8.10 π. μ. 2.35 — 4.30 — 5.35 — 6.40 — καὶ 8.05 μ. μ.

Ἐκ Πειραιῶσ 5.30 — 6. — 7.30 — 10.15 π. μ. καὶ 4 — 5.05 — 6.10 — 7.30 — 8.40 μ. μ.

Ἡ τελευταία μ. μ. Ἐξ Ἀγ. Ἰωάννου δι' Ἀθῆνας θ' ἀναχωρήσῃ τὴν τε Κυριακὴν καὶ Δευτέραν ὥρα 8.50 μ. μ. διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ ὥρα 9.55 μ. μ.

Ἡ μουσικὴ θέλει παιανίσῃ τὴν τε Κυριακὴν καὶ Δευτέραν ἀπὸ τῆς 4ης μέχρι τῆς 7ης ὥρα: μ. μ. θὰ κἀσῃ δὲ καὶ ποροτεχνήματα ἀπὸ τῆς 7.30 μέχρι 8.30.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεωσ.)